PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS 18.

FOTÓ: SZALAY BÉLA

KÉPES SZAKMAISMERTETŐ

1.

MUNKAÜGYI MINISZTÉRIUM
ORSZÁGOS PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ INTÉZET

„Mi leszel, ha nagy leszel?" – sokszor hallottad ezt a kérdést, s közben észre sem vetted, hogy nagy lettél, és még mindig nem döntöttél. Még mindig akadnak olyanok, akik a tanév végét várják, hátha addig valami kiderül.

Tudjátok jól, hogy nem mindegy, hogy mivel foglalkoztok egész életetekben, hogy örömet találtok-e munkátokban, vagy éppen csak letöltitek a munkaidőtöket. A jó pályaválasztáshoz több mindent kell ismerni; önmagadat, képességeidet, jó és rossz tulajdonságaidat. Feltehetően ezekkel az ismeretekkel már rendelkezel. Saját magad megismerésén túl, ismerned kell a különböző pályákat, foglalkozásokat, szakmákat. Kellene, de ez nem olyan könnyű.

Ehhez nyújt segítséget a nemrég megjelent Képes Szakmaismertető első kötete. A 2–3–4. kötetek várhatóan június végén kerülnek a könyvesboltokba, egységesen, kötetenként 10,– Ft-ért.

A 120 szakmát szöveggel és fotóval bemutató szakmai ABC még mindig segítséget nyújthat azoknak, akik május 31-ig sem jelentkeztek valamelyik szakmunkásképző intézetbe. Ugyanis a pótfelvételi augusztus 15-ig tart. Még mindig nyitva áll az út előtted, hogy megtaláld a te szakmádat.

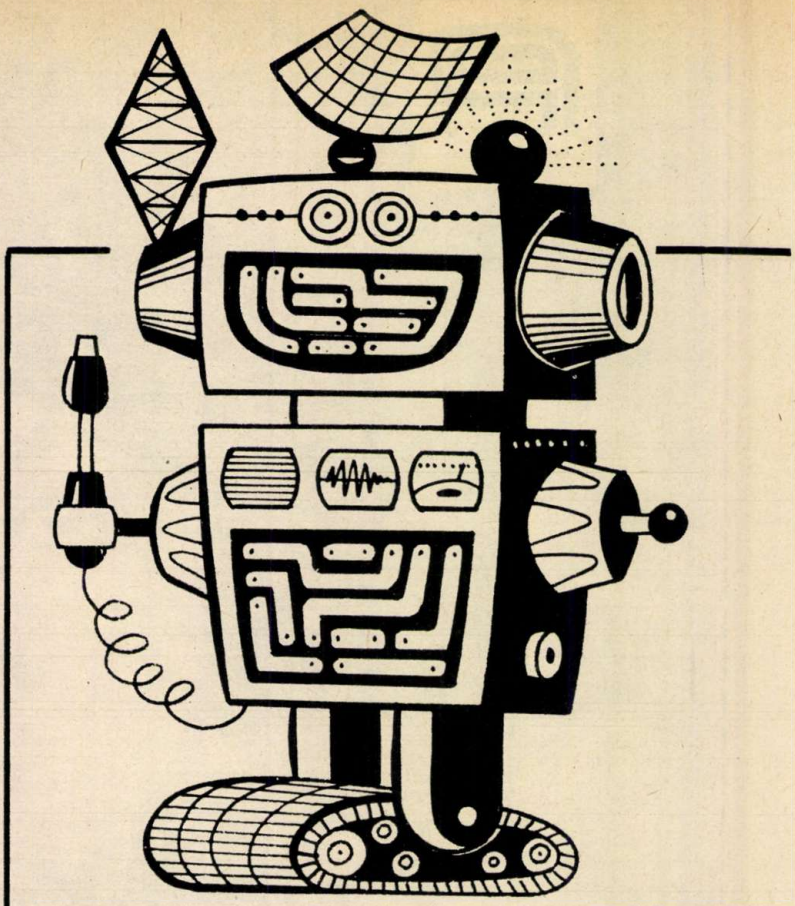

100 TIPP A SZAKPRÓBÁHOZ

Térjünk vissza a tízes számlálóhoz. Induljunk ki abból, hogy a hagyományos kockapontok világító diódával való kijelzéséhez az 1. sz. ábra szerint (a május 11-i számunkban található) a diódáknak a következő sorrendben kell jelezniök: 1 pont + A, 2 pont = D, 3 pont = A + D, 4 pont = D + C, 5 pont = D + C + A, s végül 6 pont = D + C + B.

A világító diódák 6 taktusra jeleznek, s valamelyik dióda mindig világít. Vagyis, mert a kockajátékban nincsen nulla, az előbbiekben rögzített működési táblázaton először is úgy kell változtatni,

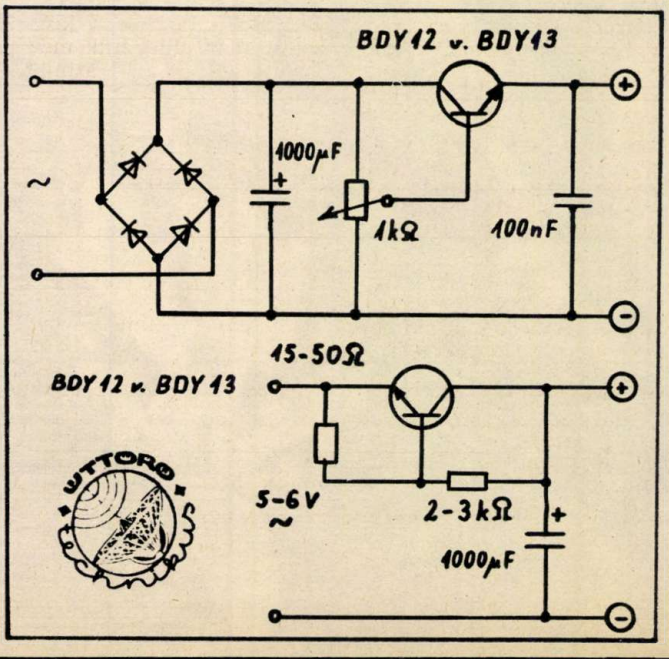

Kockázzunk elektronikával

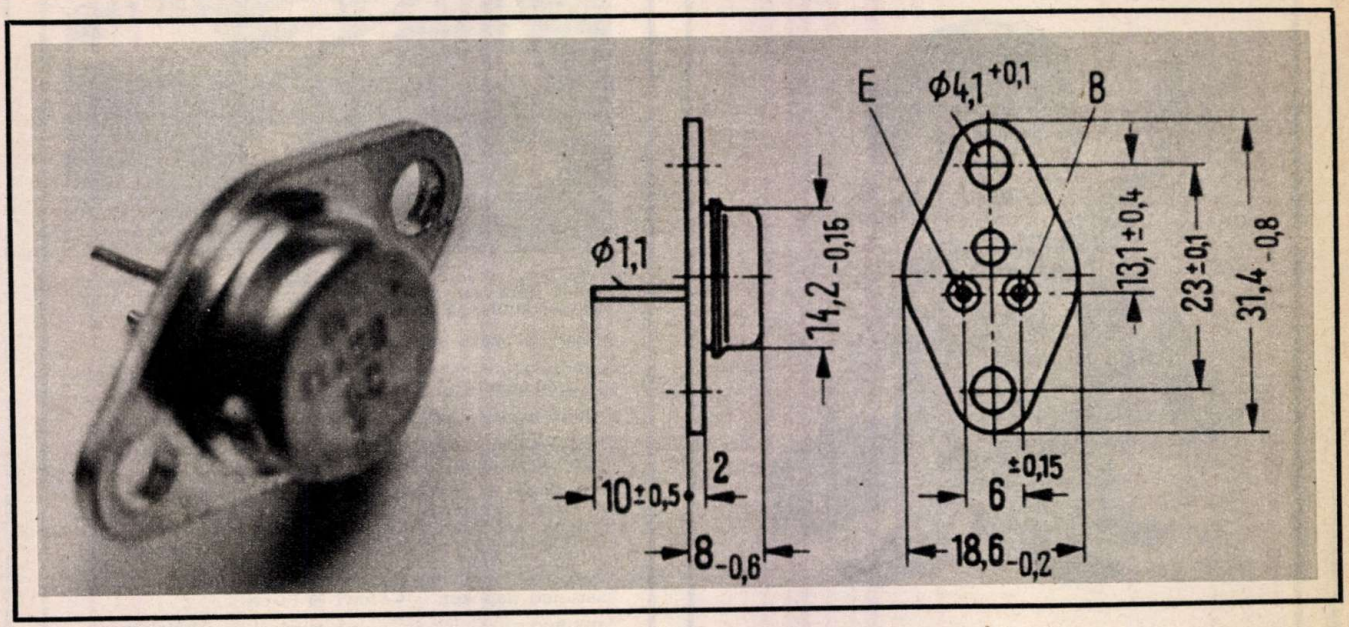

hogy abból eltűnjön a nullát jelentő LLLL jelzés. Ezt a célt szolgálja a D kimenetre kapcsolódó világító diódák pozitív tápfeszültségre kötése. (A diódák vékonyabb kivezetése a pozitív, vastagabb a negatív pólus.) Ezáltal a két dióda akkor világít, ha a valóságban L-szinten van a kimenet. Tehát a jelzés szempontjából H-szintet kapunk L-szint helyett: ez lesz a kockajáték kettes pontja. Ezután azonban újabb problémát kell megoldani. Ha a D kimeneten levő diódák mindig világítanak, nincs egyes pont: az egyes pontnak szánt dióda a D diódákkal együtt világít. Most jut főszerephez a két 9-re állító bemenet. A 7490-es IC felépítése olyan, hogy ha a két (6-os, 7-es kivezetés) kivezetést H-szintre állítjuk, a számláló kimenetein a bináris 9-nek megfelelő állapot, azaz HLLH szint jelenik meg. Miután az egy pontnak a két pont előtt kell jelennie, ezért a 9-et beíró két kivezetést a decimális 5-nek megfelelő HLHL bináris kimenet két H jelet adó kimenetére, az A és a C kimenetre kötjük, amint az a kapcsolási rajzon is látható. (12 + 6 és 8 + 7 összekötés.) Most tehát a decimális 5 helyett a 9-nek megfelelő jelzés jelenik meg a kimeneten, de miután a D kimenet invertálva van, csak az A jelzésű dióda világít. Ezután már csak egy probléma maradt: a legjobb kockapozíciót, a hat pontot kellene kijelezni. Ehhez a decimális 4-esnek megfelelő, a működési táblázatban LLHL szinttel jelentkező bináris jelzéseket kell átalakítani. A D kivezetést már elintéztük, megfordítottuk a szintet, mindkét D dióda világít. Látjuk, hogy a két C dióda is világít. E négy pontból úgy lesz hat, hogy a C és B kimenetet két NÉS kapuval leválasztjuk az IC-ről, s az OA 1172 dióda segítségével a D kimenet H szintjével felgyújtjuk a B kimenet két diódáját is. Miután a C kimenet korlátozott kimenő áramát négy dióda működtetésére használjuk, a B diódáihoz nem kell áramkorlátozó ellenállás, amely a D és a C esetében a tápfeszültségtől függően, 30—100 ohm között van. Más okból csökkent teljesítményt kapunk az A kimeneten is, ezért itt sem kell korlátozni a dióda áramát.

Mindjárt szeretném felhívni a figyelmeteket elektronikus kockajátékunk továbbfejlesztésének lehetőségére is. Abban az esetben ugyanis, ha a két NÉS kaput SC372-es tranzisztorral helyettesítjük (a világító diódák, a tápfeszültségtől függő 100—500 ohmos korlátozó ellenállással a kollektorkörbe kerülnek), ahogy azt a március 23-i számban megbeszéltük, késleltető eljárást lehet alkalmazni. Ekkor vezérlőműként a március 30-i Száz tippben a 2. sz. ábrán d) jelzéssel ismertetett multivibrátort lehet használni. A számláló IC vezérlése az SN74HOON (vagy 1LB 313) pozitív pontra kötött, 14-es kivezetésének ki-be kapcsolásával történik. Ha a 14-es és a negatív pont közé egy nagy kapacitású, például 1000 μF-os kondenzátort kötünk, a kikapcsolás után is kapunk rezgéseket addig, amig a kondenzátor ki nem sül.

Kockajátékunk tápfeszültségét legegyszerűbben 3 darab párhuzamosan kötött laposelemmel oldhatjuk meg. Azért hárommal, mert a berendezés áramfelvétele, ha csak egy dióda világít, 60—60 mA, ha hat, akkor kb. 110—120 mA. (Ekkor a két B jelzésű világító diódát párhuzamosan kell kötni.) Gazdaságosabb tehát, ha a hálózatot használjuk. A szükséges teljesítmény egyszerű csengőtrafóból is kivehető. A 2. sz. ábrán látható két kapcsolás, két különböző lehetőséget mutat. Az első megoldás a csengőtrafó szekunder tekercsének két szélső kivezetéséhez kötött Graetz-egyenirányító, és a csomagban található BDY 12 vagy 13 jelzésű 26 wattos tranzisztornak (méretek kivezetések a 3. sz. ábrán), mint egyszerű feszültségszabályozónak alkalmazásából áll. Egyenirányítónak megfelel a B60C800 típusú diódahíd.

A másik, egyszerűbb megoldás: a BDY 12-t vezérelhető egyenirányítónak alkalmazzuk. Ebben az esetben a csengőtrafó 3 V jelzésű kivezetését használjuk. Terheletlenül 6,5—7 V-os feszültséget állítunk be. Ez működés közben, maximum 120 mA áramfelvétel mellett 4,8 és 6 volt között változik. Külön felhívom figyelmeteket a balesetvédelem fontosságára — különösen a trafó hálózati kivezetését kell jól szigetelni!

Bejczy Géza

EGÉSZ ÉVBEN

TANULÓ BALESETBIZTOSÍTÁS!

ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ

PÁLYAVÁLASZTÓK!

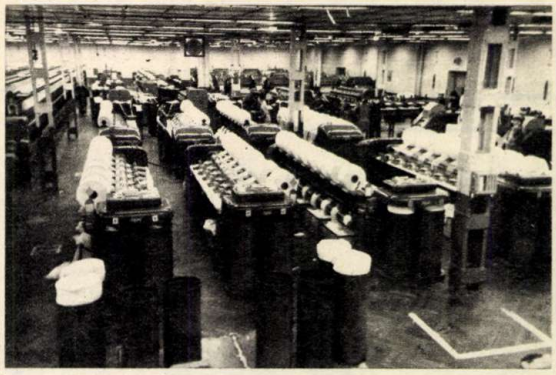

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk az 1978/79. tanévre, fonó-szövő vagy kötő-hurkoló szakmunkástanulónak 16 éves korig.

A fonó és szövő szakmákban a képzési idő 2 év.

A fonó-szövő szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredményektől függően 350—500 Ft.

A kötő-hurkoló szakmában a képzési idő: 3 év.

A kötő-hurkoló szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredménytől függően 150—550 Ft.

Juttatások: az ösztöndíjon kívül a vidékieknek havi 500 Ft-ot, budapestieknek 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás a fonó-szövőknek havi 850—1060 Ft, a kötő-hurkolóknak havi 650—1050 Ft.) Gyárunk mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban elhelyezést, napi háromszori étkezést adunk — munkaszüneti napokon is — havi 90 Ft-ért.

Tankönyvről az iskola, munkaruháról és iskolaköpenyről a gyár térítésmentesen gondoskodik.

Továbbtanulásra lehetőség nyílik az üzemi szakközépiskolában, és a területi gimnáziumban.

Rátermett fiatal szakmunkásainkat, a sikeres szakmunkásvizsgát követően segédművezetővé, később művezetővé képezzük ki.

BUDAPRINT · BUDAPESTI · NYOMDAIPARI VÁLLALAT

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV Kelenföldi Textilgyár személyzeti oktatási osztály 1117 Budapest XI., Budafoki út 111—113.
Telefon: 450-160 (191 mellék)

PAJTÁSOK!

Jelentkezzetek villanyszerelő tanulónak a

BUDAPESTI ELEKTROMOS MŰVEKNÉL!

Korszerűen felszerelt tanműhellyel várjuk az általános iskolát végzett és a középiskolákban érettségizett fiúkat. Képzés az iskolai végzettségnek megfelelően 3, illetve 2 év, mely idő alatt nemcsak tanulmányi ösztöndíjat, hanem havonta 250 Ft társadalmi ösztöndíjat is adunk.

VIDÉKI TANULÓINK SZÁMÁRA BENTLAKÁSOS TANULÓOTTHONI ELHELYEZÉSRŐL GONDOSKODUNK.

Budapest egyik legszebb sporttelepén sportolási, klubhelyiségünkben szórakozási lehetőség áll rendelkezésre.

Szakmunkásvizsga után kedvező kereseti lehetőséget és szociális ellátást nyújtunk.

MUNKÁSSZÁLLÓNK, BALATONI, DUNAI ÉS HEGYVIDÉKI ÜDÜLŐNK VAN.

Minden második szombat szabad!

JELENTKEZÉSETEKET VÁRJUK!

Mielőtt az iskolai továbbtanulási jelentkezési lapot kitöltitek, személyesen vagy levélben feltétlenül keressétek meg tanműhelyünket az alábbi címen:

1065 Budapest VI., Weiner Leó u. 7.

Telefon: 126—011

BUDAPESTI ELMŰ 1893 ELEKTROMOS MŰVEK 1132. XIII. VÁCI ÚT 72-74.

Mindent bele!

Még néhány nap, és lehull az álarc! Válságos idők jönnek, és a válságos idők mindig felszínre hozzák a jellem mély, ám ugyanakkor alapvető vonásait. Rohamosan közeledik a tanév vége, és ha egészen egyszerűen akarunk fogalmazni, akkor is sorsfordulónak kell neveznünk ezt az eseményt.

Tekintettel arra, hogy leleményességünk nem ismer határt, körkérdést intéztünk ebből az alkalomból az érdekeltekhez. Egyrészt, hogy megtudjuk, felkészültek-e a megpróbáltatásokra, másrészt, hogy kiderüljön, kiben mi lakik?

Bandita Bandi, többszörös hetedikes:

— Én kérem csak nyersen kacagok ezen az év végi tüsténkedésen. Hiába no, fiatalság — bolondság. A sokat próbált veteránok nyugalmával várom az eseményeket, tekintettel arra, hogy az idén immár harmadszor végzem a hetediket. Nem mondom, gyerekkoromban nekem is jelentett némi izgalmat a dolog, de ma már, érett férfiként pontosan tudom, hogy mit remélhetek az élettől. Sajnos előbb-utóbb mindenképpen elvégzem az általános iskolát, és ártatlan lelkemmel a goromba élet kellős közepén találom magam.

Pintyő Pöntyike, ábrándos szemű:

— Év vége?... Tanulás?... Na nem. Nem vagyok kérges lelkű átlagember, hogy ilyen közönséges dolgokkal foglalkozzak éppen most, a kikelet kellős közepén. A lepkék táncolnak, a madarak ismeretlen titkokat fecsegnek ismeretlen nyelven, a szellő dúdol, a Nap simogat... És akkor tizedestörtek, vaskohászat, teljes hasonulás. Nevetséges! A természet szavát figyelem inkább. Meg a Lakli Sanyáét, aki más, mint a többi fiú, mert erőből felmegy kézállásba. Meg aztán... a leckéimet is ő készíti el.

Nyegle Sámuel, pályaválasztó:

— Gyerekes dolgok ezek kérem. Tegyük fel, hogy nem tudom egy gyújtó hatású előadás keretében ismertetni a hósármány étkezési szokásait. Akkor mi van? Nem vagyok hósármány. És egyáltalán. Ki fog erre a hiányosságomra emlékezni, midőn a második gólt rúgom majd a VB-döntőn, parádés cselsorozat után? Meg aztán itt van például Archibald Bórax akadémikus esete. Az én koromban még azt sem tudta, hogy mi a különbség a telihold és a katasztrális hold között, ma pedig csillagászatot ad elő a csillagászoknak. Ez rendkívül lelkesítő, mert én annyi mindenhez nem értek, hogy az már-már sokoldalúságnak számít!...

Drukk Nusika, tépett idegzetű:

— Mi van?!... Jaj, nem érek én rá most holmi nyilatkozatokra... Egyik szememmel a földrajzot tanulom, a másikkal a történelmet, a harmadikkal... Áh! Most jut eszembe, hogy mennyire esendő az ember, kénytelen két szemmel beérni. Holott egy nyomorult légynek például... de hagyjuk. Majd éppen a legyekre van időm!... Micsoda? Hogy ennyire rosszul áll-e a szénám? Nagyon kérem, ne tessék kacagtatni. Évek óta kitűnő vagyok minden tárgyból. Hogy akkor meg mire ez a téboly? Hogyhogy mire?... A Wolfram Mariska külön hipnotizőrt szerződtetett, éjjel meg a magnó duruzsolja a fülébe Pythagorasz tételét, mert mindenképpen jobb akar lenni nálam. Nem tudnék többé a tükörbe nézni...

Borsszem János, elsős:

Nekem azt mondták, hogy a suli az valami remek dolog, az ember választ kap egy csomó kérdésre. Hát nem! Amikor megkérdeztem például, hogy a dezoxiribonukleinsav molekulában milyen mechanizmus biztosítja a genetikus információk tárolását és továbbadását, a tanító néni azt mondta, hogy a köreim és a vonalkáim még nem eléggé szabályosak, úgyhogy a természetnek inkább ezt az oldalát tanulmányozzam. Ez viszont alig megoldható feladat volt a számomra... No de, fátyolt reá. A többi év már jóval könnyebb lesz!...

CSER GÁBOR

Taurus

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulónak. A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre.
Főleg kémiai érdeklődéssel rendelkező fiúk és lányok jelentkezését várjuk.
Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110–650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen felül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre, 250–450,– Ft-ig terjedő összegben.

Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén. Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. Mező Imre Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Érdeklődni és jelentkezni lehet a
TAURUS GUMIGYÁR
SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI
CSOPORTJÁNÁL:
4400 NYÍREGYHÁZA,
DERKOVITS U. 107.

TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak!

Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR

Napi egyszeri étkezést (ebéd) munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy **a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek. ÉRETTSÉGIZETTEK munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZTECHNIKUSI OKLEVELET.**

FIÚK, LÁNYOK JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR
személyzeti és oktatási osztályán
Budapest X., Gyömrői út 19–21.
1475 Budapest 10. Pf.: 27. T.: 574-566.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR
DOROGI GYÁREGYSÉGE
személyzeti osztályán
2510 Dorog Esztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR BUDAPEST RG

A „RÉSZLET"-KÖNYVSZOLGÁLAT AJÁNLATA

..... pld.	**HAZÁNK SZÍVE BUDAPEST**	35,— Ft
..... pld.	Boy Lornsen: **MIT ÜZEN ABAKUSZ?**	29,— Ft
..... pld.	**SZÜLŐFÖLDÜNK BUDAPEST**	22,— Ft
..... pld.	Tarbay Ede: **KI A BARÁTOD?**	12,— Ft
..... pld.	Varga Katalin: **MOSÓ MASA MOSODÁJA**	22,50 Ft
..... pld.	Varga Katalin: **GÖGÖS GÚNÁR GEDEON**	29,— Ft
..... pld.	Barta Gábor: **KERESZTESEK ÁLDOTT NÉPE**	29,— Ft
..... pld.	Dékány András: **MATRÓZOK, HAJÓK, KAPITÁNYOK**	20,— Ft
..... pld.	Hevesi Lajos: **JELKY ANDRÁS KALANDJAI**	20,— Ft
..... pld.	Móricz Zsigmond: **LÉGY JÓ MINDHALÁLIG**	27,— Ft
..... pld.	Liselotte Henrich-Welskopf: **TOKEI-IHTO VISSZATÉR**	18,50 Ft
..... pld.	Leonard Bernstein: **HANGVERSENYEK FIATALOKNAK**	32,— Ft
..... pld.	Lukácsy András: **NÉPEK JÁTÉKAI**	25,— Ft
..... pld.	**BÜKK ÚTIKALAUZ**	75,— Ft
..... pld.	Dr. Móczár László: **KIS ÁLLATHATÁROZÓ**	35,— Ft
..... pld.	Wtodzimierz Zonn — Elwira Milewska: **CSILLAGÁSZAT**	40,— Ft

A felsorolt kötetek bármelyike megrendelhető a kitöltött, kivágott, címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, 200,— Ft-on felül portómentesen, részletvásárlásnál portót és 3% kezelési költséget számítunk fel. 400,— Ft összértékű könyvszállítás esetén kérésetekre négyhavi, 600,— Ft felett hathavi részletfizetési kedvezményt adunk. Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a rendeléseket beérkezésük sorrendjében teljesítjük.

CÍMÜNK:
ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT
RÉSZLETKÖNYVESBOLTJA
1138 Budapest, Szekszárdi u. 25.
Levélcím: 1397 Budapest, Pf. 502.

A MEGRENDELŐ NEVE: .....

PONTOS CÍME (irányítószámmal): .....

RÉSZLETFIZETÉSNÉL:

SZÜL. HELYE, IDEJE: .....

ANYJA NEVE: .....

SZÜLŐK SZEMÉLYI IG. SZÁMA: .....

.....
aláírás

PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ

Fővárosunk első tömegközlekedési eszköze, az omnibusz 1832-ben indult útjára. Azóta óriási fejlődésen ment keresztül a főváros tömegközlekedése. Pesten és Budán sokféle jármű jelent meg, vannak amelyekre már csak mosolyogva emlékezünk. A Budapesti Közlekedési Vállalat 1968-ban alakult, jelenleg 9 féle közlekedési eszközzel végzi a több millió utas szállítását. Az autóbusz, villamos, HÉV, Metró, földalatti, fogaskerekű, troli, kishajó és a libegő javításához sokféle szakemberre van szükség. Az utánpótlás érdekében szakmunkásképző osztály létesült, amely korszerű tanműhelyekben, kiváló oktatógárdával, több mint 640 fő tanuló képzésével foglalkozik.

Juttatásaink a képzési idő alatt:
— utazási igazolvány,
— szakmunkásbér a III. évfolyamban,
— társadalmi ösztöndíj
(és egyéb juttatások).

Szakmunkástanuló felvétel:

karosszéria lakatos, vasúti járműszerelő, villamosjármű-szerelő, villanyszerelő, mechanikai műszerész (lányoknak is), kőműves, ács-állványozó, asztalos, erősáramú-berendezés szerelő, szerkezeti lakatos, gépi forgácsoló, csőszerelő, géplakatos szakmákban történik.

JELENTKEZÉS ÉS TANÁCSADÁS:

Farkas István
pályaválasztási előadónál

Cím: Budapest XI., Bartók Béla út 133.

Telefon: 665-196

BKV

VÁLTSUNK SEBESSÉGET!

A „tragédia" egy szempillantás alatt bontakozott ki. Két fiú szállt fel a buszra... illetve az egyik éppenhogy csak fel tudott kapaszkodni. Elkínzott arcán látszott, hogy ehhez a mutatványhoz minden erőtartalékát fel kell emésztenie.

– Csak nem akarsz itt ácsorogni?! – nézett döbbenten a barátjára a peronon. – Gyere, roskadjunk le valahová!

Hely volt bőven, úgyhogy leroskadtak. A fiú, aki az imént még szemmel láthatóan a végét járta, látványos javuláson ment keresztül, bár a hangja továbbra is fakó maradt.

– Hát én kész vagyok, öreg. Otthon rendet csináltam, aztán lejöttem gyalog, mert rossz az az átkozott lift, a suliban tornaóra, most meg felvonszolhatok egy kétkilós kenyeret... na nem! Ez egy málhahordó tevének is sok!...

Még megbeszélték elgyötörten, hogy azért leugranak délután bringázni a Duna partra, de nekem közben már egy másik beszélgetés jutott az eszembe. Mészáros István tanár úr mesélte a Kékes tetején, hogy egy komisz téli hajnalon felzörgették őt a tanítványai, mert leesett az első hó, és boldogtalanok lettek volna, ha nem tarthatnak egy kiadós edzést még a tanítás megkezdése előtt.

A két ellentétes vélemény arra késztetett, hogy utánanézzünk kissé az ügynek: valójában mennyire használjuk ki szervezetünk teljesítőképességét?

Egyáltalán – kihasználjuk-e?

ALAPJÁRAT

A hangokból ítélve valószínűleg lovassági ütközet zajlik a téren. Az ilyesmit látni kell, tehát közelebb megyünk. Lovaknak persze se híre, se hamva, de azért nem sokat tévedtünk. Focimeccs zajlik! A hangorkán ezúttal nem a közönségtől jön, mert az mindössze egyszemélyes. Palkó Zsolt, hetedikes.

– Mi van, nem férünk be? – érdeklődünk tapintatosan.

– Hát... éppen befférnék. De szívesebben nézem a parádét. Ahogy fújtatva rohangálnak az ürgék.

– Fáradt vagy?

– A fene tudja. Tegnap én is beszálltam, de öt perc múlva zihháltam, mint egy versenyló. Most ugyanolyan jól szórakozok, viszont sokkal kevésbé zihálok. Akkor meg minek, na nem igaz?

– Ezek szerint ritkán fáradsz el...

– Ritkán? Állandóan hulla fáradt vagyok. Azért mondom, hogy többet ésszel, mint erővel. Ez egy remek közmondás.

Egy ideig nézünk.

– Érdekes, hogy ezek nem fáradnak el – bökök a focistákra.

– Hm. Nem vagyunk egyformák. Az én szervezetemnek untig elég a heti három testnevelési óra. Olykor még sok is...

ELSŐ SEBESSÉG

Az FTC birkózócsarnoka bemutatóteremmé vált a közelmúltban Új „sportág" bemutatója zajlott itt, a neve: GRUNDBIRKÓZÁS. A szabályai végtelenül egyszerűek: ki kell tolni az ellenfelet a szőnyegről, vagy a magasba kell emelni legalább 3 másodpercig. Ennyi az egész, a célhoz vezető módszerek száma azonban végtelen.

Most például Kurucz Pista, és Kovács Zoli gyűrkőzik a kör közepén. Két lépés előre, kettő hátra, kettő jobbra, kettő balra. Táncléptésnek egyszerű volna, csakhogy ebben az esetben a partner sehogyan sem akar táncolni. Erre Kurucz Pista gondol egyet, és új figurát mutat be: könnyedén félrelép, mire Kovács Zoli egyetlen lendülettel leszalad a szőnyegről.

– Óriási! – lelkendezik a győztes. – Ennyire már régen fáradtam el... Alig várom, hogy – hhhh! hhhh! – hogy újra szőnyegre léphessek!...

Egy padra rogy, onnan ragyog tovább.

– A focihoz ügyetlen voltam, a futáshoz lassú... Ezt a grund dolgot viszont nekem találták ki. Van otthon egy súlyzóm, meg egy gumikötelem, ezentúl azoknak is jó hasznát veszem, mert erősödnöm kell még. Lehet, hogy birkózó leszek!...

Amikor újra szólítják, fürgén pattan fel. Hogyan felejthette el, hogy tulajdonképpen fáradt...?

MÁSODIK SEBESSÉG

Melegítős lány rója a köröket a háztömb körül. Egy kör hossza körülbelül 300 méter, két kör 600 méter, három kör...

– Öö... te sohasem fáradsz el?

– Dehogynem – mondja Parádi Mariann. – Úgy a hatodik kör után rendszerint abbahagyom.

– Az ugyebár 1800 méter. Szép...

– Most már igen. Tavaly ilyenkor még egy kör is elég volt. Egyszer loholtam a villamos után, és sípolva szedtem a levegőt, mire odaértem. Ráadásul a villamos is elment. Meg kellett büntetnem magam. Elmormoltam néhány átkot, és másnap elkezdtem futni. Eleinte nagyon kevés örömöm volt benne...

„DIREKTBEN"

Egy emlékezetes kép az elmúlt év legjobb úttörősportolóinak díjkiosztó ünnepségéről: Galbács Judit átveszi a Úttörőszövetség különdíját Kozma Erzsébettől, szövetségünk titkárától. Galbács Judit a kisdobosok háromtusaversenyét nyerte az úttörő-olimpián, méghozzá úgy, hogy mind a három versenyszámban ő volt a legjobb. Zúgott a taps, és – mosolygott az egész terem. Mert Judit, a kisdobos, alig néhány centiméterrel volt alacsonyabb Kozma Erzsébetnél...

Nos, kétségtelen, hogy ilyen teljesítményhez már bizonyos fizikai adottságok szükségesek, de azt hiszem, mégsem ez a legfontosabb. Hanem az, amiről Galbács Judit beszélt egészen természetes hangon az ünnepség után. A mindennapos kemény edzésekről, a sport, a mozgás, a versenyek szeretetéről, egyszóval sok mindenről.

Csak a fáradtságról nem beszélt. Arról az beszélt a legtöbbet – emlékezzünk csak! – aki a legtöbbet szokott pihenni.

Cser Gábor

FOTÓ: Szalay Béla

TÖPRENGŐ

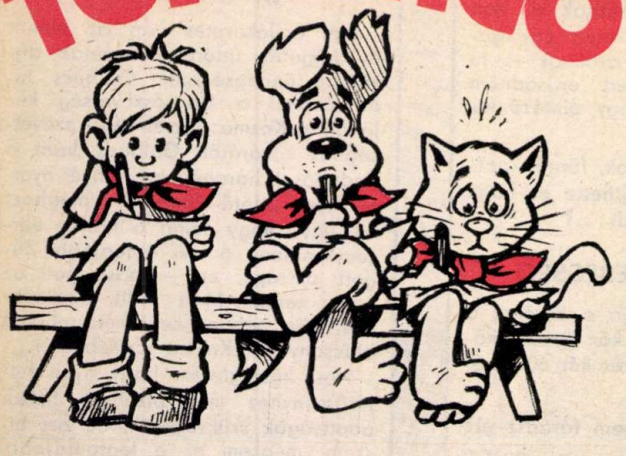

A rejtvények megfejtéseit postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Húsz könyvutalványt sorosolunk ki a helyes megfejtést beküldők között. Beküldési határidő: május 29.

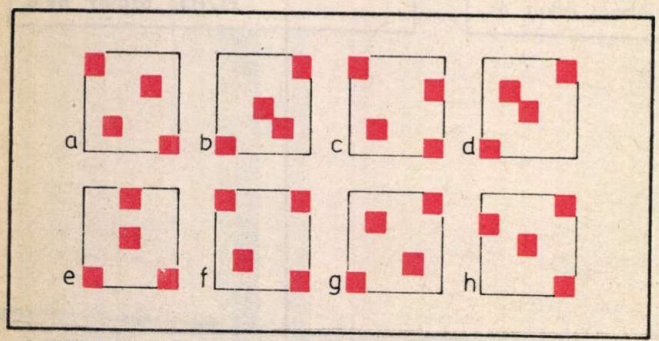

A NYOLC elforgatott négyzet közül melyik kettő egyforma?

BÖNGÉSZÉS. A rajzon látható fiú egy magyar író könyvét keresi. Ha a betűket helyes sorrendbe rakod, megtudhatod, melyiket!

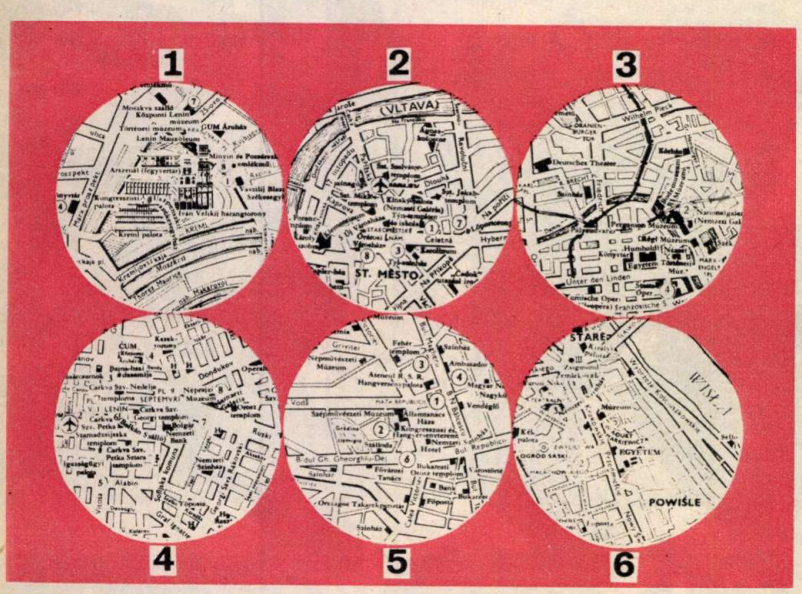

FŐVÁROSOK. Hat európai, szocialista ország fővárosának egy-egy térképrészletét láthatjátok a képen. A térkép szövegrészeit olvasva könnyen rájöhettek, hogy melyek ezek.

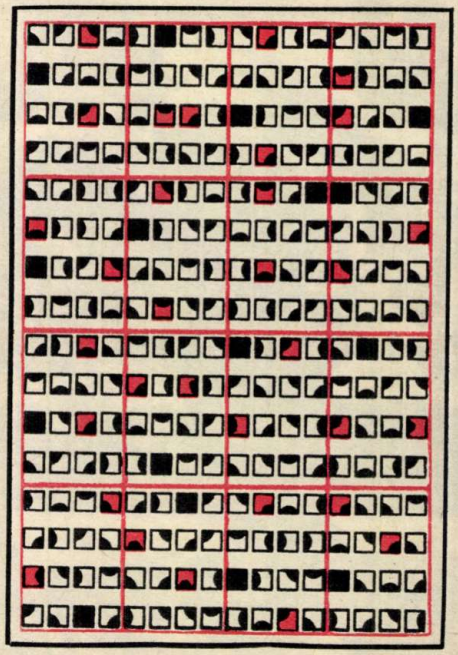

Egy-egy téglalapban 16 kis négyzetet találsz. Mi a közös bennük? Milyen azonosságokat fedeztél fel?

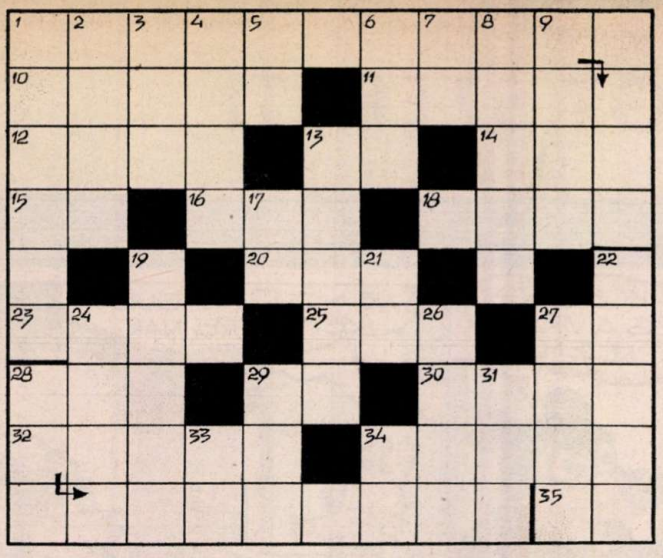

MÁJUS

Nem ez a költemény címe, amelynek kezdő sorát idézzük, csak éppen a verssor tartalma jellemző a hónapra.

VÍZSZINTES: 1. A verssor első része. 10. Mondatrész. 11. Szerep Shakespeare A vihar c. drámájában. 12. A Balaton jege „teszi" télen. 13. Rangjelző. 14. Égi betűi keverve. 15. Európai nemzet. 16. Szellemi dolgozó. 18. Rázkódik. 20. Pusztít. 23. Szalonnát főz. 25. Hajó része. 27. Vés. 28. Határozó rag, -vel párja. 29. Petőfi-vers címe. 30. A mohamedánok szellemi feje, a próféta utóda. 32. Ritka női név. 34. Keresztülgázol. 35. Helyrag, -re párja.

FÜGGŐLEGES: 1. Becézett női név. 2. Tévesen jegyez. 3. Aga kevert betűi. 4. Táplálkozni. 5. Kettős betű. 6. Vízi állat. 7. A huszadik század kutatási területe. 8. Kisebb ritkás erdő. 9. A tea alkaloidája. 13. Főütőér. 17. Sír. 19. Etkezéshez készülődik. 21. A tantál vegyjele. **22. Az idézett költemény alkotója.** 24. Mongol kán, hordáival hazánkat is leigázta. 26. Két morzejel. 27. Van ideje. 28. **A verssor második része.** 29. Régies felkiáltás. 31. M. L. R. 33. Szolmizációs hang. 34. Keresztül.

MATT KÉT LÉPÉSBEN

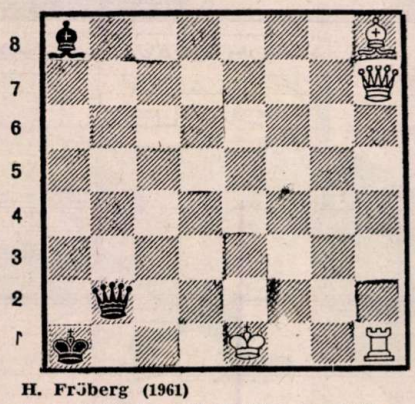

H. Fröberg (1961)

A megoldást egyéb küldeményektől elválasztva, külön papírra írva küldjétek „SAKK" jelzéssel ellátva a Pajtás szerkesztőségének címére. Elegendő megadni világos első lépését (a kulcslépést), amely után sötét a mattot már nem tudja védeni.

A március 16-i számban közölt feladványról időközben kiderült, hogy szerzője P. H. Williams, a maga idejében neves angol sakkfeladvány-mester. A sötét királlyal szemben nagy túlerő áll, de a mattadás csak akkor sikerül, ha közben a sötét bábok patthelyzetét feloldjuk. Ez csak egyféleképpen lehetséges: **1. Ka1—b2!, a2—a1V† 2. Bh1:a1, h2—h1V 3. Vh7:h1 matt!** A csínos megoldást sokan dicsérték, és méltán.

A helyes megfejtést beküldők közül könyvjutalmat nyertek: Antal Gabriella (Magyarbóly), Ertsey Gábor (Szeged), Kondás Sándor (Mezőkövesd) és Weisz Ferenc (Szür).

Földeák Árpád

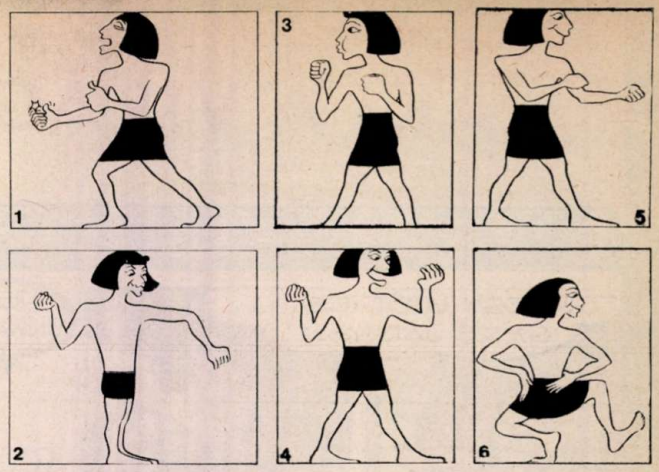

KI MIT CSINÁL? A grafikus az ősrégi egyiptomi falfreskók mintájára készítette el rajzát. A régi emberek kezébe azonban mai eszközöket adott, amit te nem láthatsz! Mit gondolsz: ki mit csinál? (Játékra is gondolj!)

A 17. SZ. REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSE

KERESZREJTVÉNY: Washington és Baltimore. Festőművész, Szobor. Fotó-totó: patronok. KRESZ: Tartsd be a közlekedési szabályokat. Üveges: 2-es, 8-as, Betűrejtvény: két évi vakáció, 80 nap a Föld körül. Hajtogasd: 4. Melyik a hoszabb?: Egyformák. Barlangtérkép: igen. Tudósok: X–1–2–X–1–1–2–2–X–1. Mikor lesz: 13-as. Légy ellenőr: 5-ös. Számdomb: csupa egyes.

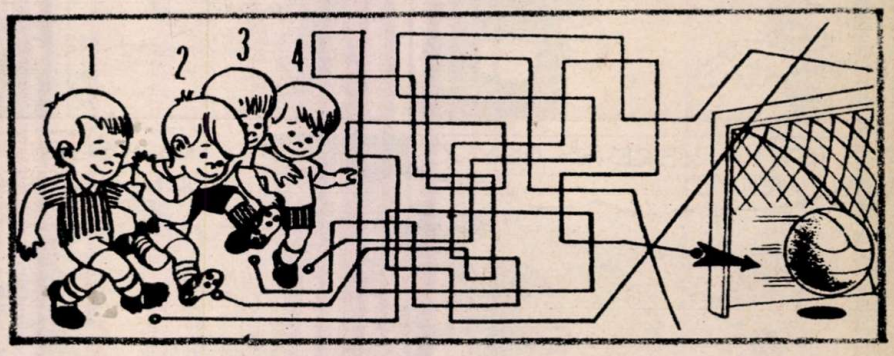

GOOOOÓL! De ki lőtte?

ÚTJELZŐ táblára festett rejtvényeket egy tréfás kedvű munkás. Azt hitte, így is könnyű kitalálni, hogy milyen helységnevek szerepelnek a táblákon.

MELYIK?: Egy tárgy valamilyen oknál fogva eltér a többitől.

AKI A VIRÁGOT SZERETI...

DÍJKIOSZTÁS

Keszthely szülötte, iskolánk névadója Szendrey Júlia születésének 150. évfordulója alkalmából irodalmi pályázatot hirdettünk.

Sok szép pályamunka érkezett. Dicséretben részesítettünk belőlük harmincnyolcat. A bíráló bizottság jutalmazásra érdemesnek tartotta Bozzay Blanka Beáta zirci; Dömötörfi Tibor, Nemes Ibolya, Bende Károly, Szalay Andrea vonyarcvashegyei; Szi Márton János várvölgyi; Kelemen Andrea, Horváth Györgyi, Henn Ildikó, Balogh Tamás, Lantai Szilvia, Megyei Zsuzsanna keszthelyi; Lukács Mária, Lovász Edit kiskörösi úttörők munkáját és a budapesti „Laborfalvi" jeligével érkezett pályamunkát.

A díjakat április 18-án a Balaton Múzeumban a Városi Tanács Elnöke adta át.

Vári Andorné igazgató, Keszthely

A 16. SZÁM NYERTESEI

Kovács Irma, Budapest; Duró Tamás, Debrecen; Gál Tamás, Debrecen, Dobos József Dunaharaszti; Bóna Marianna, Kisszállás; Botló Sándor, Pannonhalma; Csákváry Ágnes, Miskolc; Földesi Ildikó, Nyíregyháza; Horváth Erika, Komló; Kómár Klára, Vámosmikola; Kovács Erzsébet, Nyúl; Maczelka Mónika, Nagymágocs; Németh Erika, Tatabánya; Péter Katalin, Biharkeresztes; Rizner Jutka, Pálfa; Sebő Zsuzsanna, Székesfehérvár; Takács Csilla, Győr; Takács Beáta, Sátoraljaújhely; Tanács István, Domaszék; Vékey Andrea, Pápa.

Bűvészkedem

Hétéves voltam, amikor a család egyik ismerőse bemutatott egy kártyatrükköt.

Attól kezdve kerestem az olyan könyveket, amelyekből valamilyen bűvészmutatványt lehetett tanulni. Mindig változtattam, alakítottam is valamit a mutatványon. Figyeltem a tv-műsorokat. Megjegyeztem a bemutatott és még ismeretlen trükköket. Gondolkodtam a megoldásokon, jegyzeteket is készítettem. Néhány mutatványt a „JUT" című szovjet lapból is átvettem.

Eleinte beszéltem a saját műsoromhoz, most már zenére is csinálom. Eddig hat kulturális vetélkedőn vettem részt. A járási versenyeken bronzfokozatot értem el. Rajfoglalkozásokon, műsoros délutánon is felléptem.

Egy alkalommal a tv „Itt a pálya, itt a tér" címmel bűvészversenyt hirdetett. Jelentkeztem, s bár a lábam egy baleset miatt éppen gipszben volt, a próbateremben minden hiba nélkül ment.

Négy hét múlva értesítést kaptam: „Bemutatott produkciódat nagyon ötletesnek, érdekesnek találtuk. Téged pedig nagyon kedvesnek és tehetségesnek. Felhívásunkra azonban nagyon kevés volt a megfelelő jelentkező, ezért a műsort sajnos nem tudjuk megtartani".

Nem keseredtem el. Továbbra is gyűjtöm az ötleteket, bűvészkedem.

Mórocz Sándor, Dorog

Mit üzen a Pajtás?

Dicséretes beszámolót küldtek a forradalmi ifjúsági napok megünnepléséről, a CIMEA klub megalakulásáról, csapatnévadójukról, az úttörő- és kisdobosavatásról, a társadalmi munkáról, a csapat- és az őrsi vállalások teljesítéséről: ANKA JUDIT, GYÖR; KERESZTÚRI MÁRIA, SARKAD; AMBRUS MARGIT, ZICHYÚJFALU; TÖRÖK CSILLA, NYÍRMIHÁLYDI; TÓTKA MÁRIA, FÜZESGYARMAT; VASS ANDRÁS, NYÍRPAZONY; GARAS LILLA, BOBA; HOROGH ILDIKÓ, MONOSTORPÁLYI; ZELIZI PIROSKA, EBES; SIMON ERIKA, VÁMOSOROSZI; SZURMAY MAGDOLNA, VESZPRÉM; BODÓ KATALIN, ZAGYVARÉKAS, KÍVÁNCSI RAJ, FÜZESGYARMAT; KAZSUK ENIKŐ, ARANYOSAPÁTI; PUTZ ERIKA, CSOLNOK; IGNÁCZ ÉVA, MEZŐBERÉNY; MAKRA JÓZSEF, BÉLMEGYER; BAKOS JÁNOS, JÁSZÁROKSZÁLLÁS; TAKÁCS GABRIELLA, MOSONSZOLNOK.

MOLNÁR ÁGNES, BUDAPEST: Sajnálom, hogy eddig nem írtál. Leveledet várom! Küldj beszámolót nyári terveitekről és a lakóterületi munkáról!

CSIKÁSZ ÉVA, MEZŐTÚR; KOVÁCS VERA, SZENTES; ÉGETŐ SZILVIA, SZOMBATHELY: A cím a következő: Miska bácsi levelesládája, 1800 Budapest, Bródy Sándor u. 5—7.

Hangulatosan, élményszerűen tudósítottak a vöröskeresztes, az úttörő-társadalomkutató, az orosz nyelv- és irodalombarát, az éneklő rajok, a kézilabda megyei területi versenyről, az úttörőnapról, úttörőcsapatuk 30. születésnapjára való készülődésről, a tavaszi szünetben tett bakonyi kirándulásról: HORVÁTH JUDIT, BABÓT; DURÓ TAMÁS, DEBRECEN; REISZ BEÁTA, GÁVAVENCSELLŐ; CSEH ERZSÉBET, DARNÓZSELI; MATICS ANDREA, BUDAPEST; SZEIP CSILLA, AJKA; MÉSZÁROS ANIKÓ, BÖKÖNY; KERPEL ANDRÁS, BUDAPEST; ELEK GABRIELLA, ZÁHONY; TÖRÖK TERÉZIA, BÉKÉSSÁMSON; CZUDARHELYI ERIKA, SOMLÓSZŐLŐS; SZABÓ ENIKŐ, NYÍRPARASZNYA; ZALKA MÁTÉ RAJ, CSORVÁS; ÉZSIÁS CSILLA, JÁSZBERÉNY; CSEKE BORBÁLA, MEZŐKOVÁCSHÁZA; RESKÓ KATALIN, DEBRECEN; GOLESTNE BERNADETT, KESZTHELY.

NÉMETH ANDREA, EGERVÁR; DEÁK ÉVA, BUDAPEST: a kért cím a következő: Vasas Sportklub, 1139 Budapest, Fáy u. 58, Budapesti Építők S.C. 1101 Budapest, X., Népliget, Tenisz Sporttelep.

Szerkesztőségi külön dicséretünket küldjük: BÓNA EMILIÁNAK (CSORNA), LAJTÁR MÁRIÁNAK (MAGYARBÁNHEGYES), az év folyamán küldött színes, érdekes tudósításokért. STENGER JÓZSEFNEK (PÁPASALAMON), mert őrsével meglátogatta falujuk veteránját, a nyolcvanöt éves Tóth Mátyás bácsit, s a látogatásról szép beszámolót küldött szerkesztőségünknek. AMBRUS MARGITNAK (ZICHYÚJFALU), GORDOS ZSUZSÁNAK (SZÉKESFEHÉRVÁR), megyéjük értékeinek, kincseinek bemutatásáért. MOLNÁR TÜNDÉNEK (DARNÓZSELI), a csillagász szakkörben végzett jó munkáért és a Kepler-távcső elkészítéséért.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest
Jászai Mari tér 5.

Telefon: 321-987,
321-988,
321-989.

Postafiók:
1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal:
1965 Budapest, Révay u. 16.
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft. I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

78.1156 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA
vezérigazgató

HU ISSN 0030—9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

FEKETE FARKAS és az aranyhegyű nyílvessző 2.

DE HOVÁ LETT A HARMADIK? MEGHALT Ő IS? TALÁN Ő A BOLOND? DE MELYIK? TIRING? MAC ALGUS VAGY MAGA CASE?

78|21
XXXIII. ÉVF. • 1978. MÁJUS 25. • ÁRA: 2,— Ft
PAJTÁS

NYOLCVAN HEKTÁR JÁTSZÓTÉR

RIPORT A 2–4. OLDALON

Fotó: WÁGNER MARGIT

NYOLCVAN HEKTÁR JÁTSZÓTÉR

Nyolcvan hektár. Nagy terület. Harminc focipálya (vagy talán még több is) elférne rajta. Budapest legszebb részén, a Városliget vén fái védelmezik a nyári nap tűző sugaraitól, a hirtelen jött záportól vagy éppen a portól, benzingőztől. Aki egyszer látta, töprengés nélkül rávágja: „Ez igen! Ez a játszóterek királya!" Pedig fővárosunkban 1403 játszótér 8983 játékszere várja, csalogatja a gyerekeket — Budapest tehát tengernyi nevezetessége mellett a játszóterek városa is —, és mégis: a pálma a városligeti új játékbirodalomé.

*

Egy régi-régi mondás úgy tartja, hogy a Városliget mindenkié: gyerekeké, fiataloké, öregeké. No, de hogyan érezze magát otthon egy mozgásra vágyó gyerek, ha folytonfolyvást belebotlik a táblába: „Fűre lépni tilos!" Kilenc évvel ezelőtt épült ugyan ott egy cölöpvár, amely egyszeriben a Pál utcai háború színterévé vált. Micsoda zsúfolt csaták voltak azok! Olykor több száz Boka és Nemecsek védte a kétszerannyi Áts Ferikkel szemben.

Valamit tenni kellett! A fővárosi tanács vezetői el is határozták, hogy felépíttetik az épületrengetegben élő gyerekek számára a nagy-

Nemcsak játék, de az eső elől is menedéket nyújt

nagy játszóparadicsomot s 101 millió forintot adtak a Fővárosi Kertészeti Vállalatnak, hogy valósítsa meg a tervet. (101 millió forint! Óriási összeg. Ha szétosztanák, országunk minden lakója tíz forintot kapna belőle.) Száz ember három és fél évi munkájával vált a gyermekek birodalmává a vén Városliget. Száz felnőtt — tervezőmérnökök, iparművészek, szakmunkások, kétkezi dolgozók! Valamennyiük neve idekívánkoznék, hadd ismerjétek meg őket név szerint is, mert hiszen oly sokat tettek értetek, gyerekekért. De nem a név a fontos, hanem a tett. S a tettük mindennél többet mond.

Ki tudná ma már megmondani: hány köbméter földet hordtak oda, hogy a tengersík liget hepe-hupás, dimbes-dombos játszótérré váljék? Romantikus hellyé. Az alföldből dunántúli dombvidéket varázsoltak. Vagy ahogy az egyik gyerek mondta: „Egy tenyérnyi Buda átsétált Pestre." A régi, a pál utcaiak cölöpvára eltűnt, hogy helyet adjon a dombok közé ékelődött több kis rönkvárnak, a kötélhágcsós, emeletes, tornyos várkastélyoknak, a „hullámzó" homoktavaknak, a virító színekkel pompázó egyenes- és kanyarcsúszdáknak. (A kisebb-nagyobb domboldalakat télen bizonyára a pesti ródlizók veszik birtokukba. Nem kell átfáradniuk Budára.)

A nyolcvan hektárnyi játszótéren ma már csak a térkép és az irányító táblák segítségével lehet eligazodni. Ajánlatos is a térkép tanulmányozásával kezdeni a fölfedező utat, mert különben az ember óhatatlanul is az óvodások játszókertjébe téved az iskolások játszótere helyett. A kerékpárral érkező is jobban teszi, ha megkeresi a KRESZ-parkhoz vezető utat, nehogy véletlenül valamelyik sportpályára — mondjuk a lábteniszezők közé — keveredjék, ahol is szúrós tekintetekkel, csípős megjegyzésekkel találná szemben magát.

Már e néhány mondat is elegendő, hogy felkeltse az érdeklődést: érdemes felkeresni a megújult, megfiatalodott, vén Városligetet.

*

Május első napjaiban — az ünnepélyes felavatás után — az első felfedezők már a véleményüket is elmondták. (Nem volt könnyű feljegyezni, mert egyszerre ötvenen is beszéltek!)

— *Csuda klassz!*

A KRESZ-park a ligeti játszótér legelső és igazán népszerű létesítménye. A jó bicajos könnyen eligazodik a sok tábla között.

NYOLCVAN HEKTÁR JÁTSZÓTÉR

Nem könnyű feljutni az emeletes cölöpkastélyba. A lépcső unalmas, így hát marad a kötélkapaszkodó

— Az a kár, hogy már nyolcadikos vagyok! Attól félek, hogy kinéznek innen a kicsik.

— Nekem a faállatok tetszenek a legjobban: a teknősbékák, az óriáskígyók, meg a hintalovak.

— Erről jut eszembe: egy állatról megfeledkeztek. Azon az úton, amelyen a troli jár, igazán elkelne egy zebra!

— Jó, jó, persze, hogy most már érdekes itt minden. Dehát egy év múlva, amikor már ezerszer lecsúsztam a kanyarcsúszdán...

Valóban, kezdetben minden új dolog érdekes. Hogy hetek, hónapok, évek múlva is az maradjon, annak is megvan a titka. Az egyik pesterzsébeti csapat Rakéta őrse már most, az első napokban rájött a titok nyitjára. Játékmesterük egy egész délutánra való programot dologozott ki. Ilyesféléket: ki tud három perc alatt többször lecsúszni a kanyarcsúszdán? A gémeskút alakú mérleghintán melyik háromtagú csoport tudja öt perc alatt többször „égbe emelni" a vetélytárs csoportot? Az őrs két táborra oszlik: védőkre és támadókra. A védőké az a cölöpvár lesz, ahol egy óriási platánfa a „várkapitány". Vajon a támadók számcsatával el tudják-e foglalni a platánvárat?

A Rakéta őrs egyszerre csak azt vette észre, hogy népes szurkolótábor buzdítja versenyüket. Kicsik, nagyok egyaránt. Csudajó volt! (Az ötletes játékmester megérdemli, hogy ideírjuk a nevét: Kollányi Bercinek hívják.)

*

R. Gälzer osztrák professzor a napokban hazánkban járt és nagy érdeklődéssel sétálgatott a ligeti nagy játszótéren. Ő, aki jól ismeri jónéhány európai nagyváros hasonló létesítményét, így nyilatkozott: „Ilyen ötletesen berendezett óriás játszókertet sehol sem láttam. Büszkék lehetnek rá, magyar barátaim!"

Igen, büszkék is vagyunk rá. De — őszintén szólva — ma még nem az igazi ez a játszótér. Valaki hiányzik, valaki még nincs itt. Igen, egy olyan felnőtt „Kollányi Berci", aki nemcsak tíz-tizenkét gyereknek, hanem akár száznak is megtervez, megszervez egy-egy játékos órát, versenyeket.

Füleki János

Fotó: Wagner Margit

SORSOK DOKTORAI

Az egyik negyven éve járja a pesti utcákat. Tíz- és tizezer lépcsőfokot mászott már meg a bérházakban. A másik negyedszázada a bíróság dolgozója, a tárgyalótermekben tölti élete nagy részét. Egy kisebb várost be lehetne népesíteni azokkal a gyerekekkel, fiatalokkal, családokkal, akiknek a sorsát elrendezték, rendes kerékvágásba helyezték.

— Orvos szerettem volna lenni, de a jogi pályára vettek fel. 1938-ban, 19 éves koromban a Fővárosi Árvaszéki Hivatal alkalmazott. Azóta gyermekvédelemmel foglalkozom. Rájöttem, hogy itt legalább annyit segíthetek a szenvedőkön, mintha orvos lennék. A testi fájdalmak helyett azonban a lelki sérüléseket kell orvosolnom — mondja dr. Nedeczky György, a budapesti VI. kerületi gyámhatóság csoportvezetője.

Az elveszett lány

Életének egyik legszebb esetéről filmet lehetne készíteni:

— Néhány évvel ezelőtt munkatársam lett egy asszony. Vidám természetű volt, de ha a múltra terelődött a szó, elcsuklott a hangja. Sírva mesélte, hogy 1944-ben, a német megszállás idején egy éjszaka rájuktörtek a katonák, férjével együtt a haláltáborba hurcolták, de pólyás kislányuk a lakásban maradt. A csodával határos módon túlélték a poklot. Amikor a felszabadulás után hazajöttek, a kislányukról csak annyit tudtak, hogy egy ismeretlen ember meghallotta a sírását, betört a lakásba, ölébe vette a pólyásbabát és elvitte. Mindenütt keresték. A férj, aki gépkocsivezető, még a vidéki rendőrőrsökre, vöröskeresztes központokba is bekopogtatott, de hiába. Az asszony egyik alkalommal felzaklatott lelkiállapotban rohant be hozzám. „A szemközti közértben a hasonmásomat láttam!" — kiáltotta. „Egy fekete hajú lányról beszélsz?" — kérdeztem. „Igen" — felelte. „Ő az én védencem. Kicsi kora óta nevelőintézetben volt, éppen szülőket keresek neki." Az iratokból kiderítettük, hogy a szóban forgó kereskedelmi eladó is talált lány. De az azonosítás kudarcba fulladt. A szakértői vélemények sem ingatták meg a hitem. Újabb okmányokat kutattam fel, néztem át. Orvosokat hívtam segítségül, s a vérvizsgálatok során hasonlóságot fedeztek fel. Megtalálták a lány hóna alatt azt az anyajegyet, borsószem nagyságú fekete foltot is, amire az asszony emlékezett. Megrendítő és örökre feledhetetlen számomra a pillanat, amikor anya és lánya összeölelkezett, annyi év után egymásra talált.

Az utolsó szó jogán

Munkácsy utcai hivatalában beszélgetünk. Előtte akta, rajta az „elintézve" felírás.

— Ez is nehéz ügy volt — mondja és az iratok közül kihúz egy levelet. — Az utolsó szó jogán írtam.

A főszereplők — anya és fia — a közelben, a Népköztársaság útján egy öröklakásban élnek. Az apa elhagyta őket, külföldre költözött. Ekkor derült ki, hogy a lakás tulajdonosa a férfi bátyja, aki — hogy jó pénzt kaphasson — az asszony és gyermekének kilakoltatását kérte. A bíróság első és másodfokon neki adott igazat.

— Amikor megtudtam, hogy utcára akarják tenni őket, felkerestem az ügyvédet. Javasoltam, hogy késedelem nélkül kérje a Legfelsőbb Bíróság segítségét. Az ügyet megóvták és visszahelyezték az elsőfokú bíróságra. Biztosak voltunk benne, hogy az újabb döntés már a család érdekét szolgálja. De a férj bátyja ezt a pert is megnyerte. A gyerekre gondoltam, aki magára maradt, s az utolsó szó jogán levelet írtam, kértem, hogy az ügyet a Legfelsőbb Bíróság tárgyalja. A próbálkozást szinte mindenki reménytelennek tartotta, én azonban nagyon hittem a sikerben. Megszületett a döntés: anya és fia a lakásban maradhat!

Most megint levelet fogalmaz. Két lány érdekében emel szót, akiket kijátszottak. A gyerekek édesanyja egy kirándulás alkalmával baleset áldozata lett. Halála előtt azonban második férje nevére íratta lakását. A mostohaapa a temetés után szélnek eresztette a lányokat a lakásból. Azóta rokonoknál, ismerősöknél húzzák meg magukat, ahol befogadják őket. De ő mégsem hagyja kisemmizni őket!

Nedeczky György jövőre lesz hatvanéves. Példája is igazolja, hogy aki gyermekekkel foglalkozik, később öregszik. Arcán nyoma sincs a múló éveknek.

Mindennap megtoldja néhány órával a dologidőt, mert két munkatársával négyezer ember sorsát intézi a kerületben. Gyermekét, magatehetetlen öregekét.

Boldogan élnek

— Tegnap jó napom volt — újságolja. — A Szondi utcai hetes otthonunkban sikerült elhelyeznem egy fiút. Biztos vagyok benne, hogy új barátai egy kicsit pótolják majd elvesztett édesanyját.

Temérdek a teendője, mégis az a legfőbb gondja, hogy a kerületben olyan hálózat épüljön ki, amely minden bánatot megpróbál felderíteni és enyhíteni.

— Hazánk gyermekvédelmi munkáját elismeréssel emlegeti az egész világ. Hiszen nekünk már a bajok megelőzésére is jut erőnk. Minden iskolában dolgozik gyermekvédelmi nevelő, vannak gyermekfelügyelőink, és sok-sok olyan társadalmi munkásunk, aki azért fáradozik, hogy ne bántsák a gyerekeket, hogy védelmet kapjanak.

— Volt a kerületünkben két kisbaba, akiket pólyában, talált tárgyként hoztak be hozzánk. Otthont kerestem nekik, figyelem-

Nedeczky György „a bérházak vándora." És Kanotay Pál bíró, aki tízezer családjogi ügyben ítélkezett már

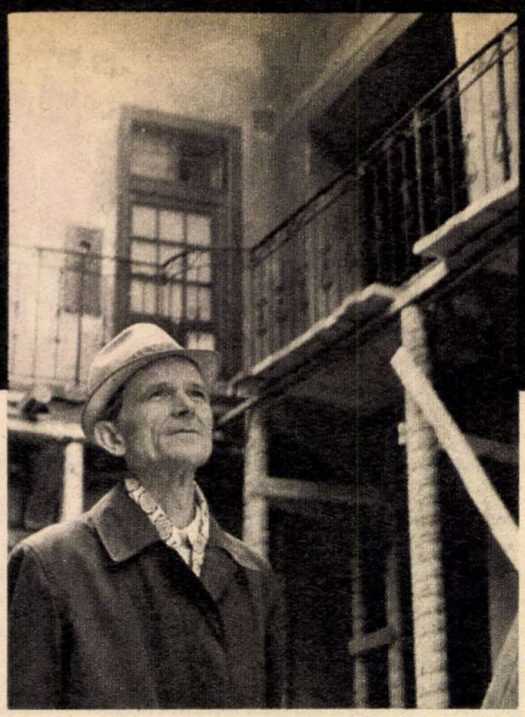

A Legfelsőbb Bíróság döntött: a lakás az anyát és fiát illeti

Olyan mint egy nagy család. A Szondi utcai hetes otthonban jó körülmények között készülhetnek a gyerekek az életre

mel kísértem az életüket, és amikor elhagyták a nevelőotthont, munkát szereztem nekik. Boldog voltam, hogy révbe jutottak...

Írják törvénybe

Dr. Kanotay Pál jogász, a Pesti Központi Kerületi Bíróság csoportvezető bírája pályafutása során legalább tízezer családjogi ügyben döntött. Mindig az igazság kiderítését tartotta szem előtt, de ha a perben láthatóan vagy láthatatlanul megjelentek a tárgyalóteremben a gyerekek, elsősorban az ő javukra ítélkezett.

— Volt egy eset, amikor az édesanya csendes, szinte behízelgő hangon ecsetelte, hogy a gyermek őt illeti meg, mert minden jót biztosítani tud neki. Az édesapa azonban csak durvaságával traktálhatja. Én mégis a férfinak ítéltem a gyereket, mert amikor a fiú megjelent előttem és beszélni kezdett a szüleiről, egy fél mondattal sem említette az anyját.

— Egy kiskorú, ha bajban van, kaphat-e jogi védelmet a bíróságtól? — kérdem.

— Nevelője, vagy a gyámhatóság segítségével igen.

— De ha ő egyedül jön ide?

— Addig nem tehetünk érte semmit, amíg valamelyik felnőtt nem jelenti, hogy a gyermeket sérelem érte.

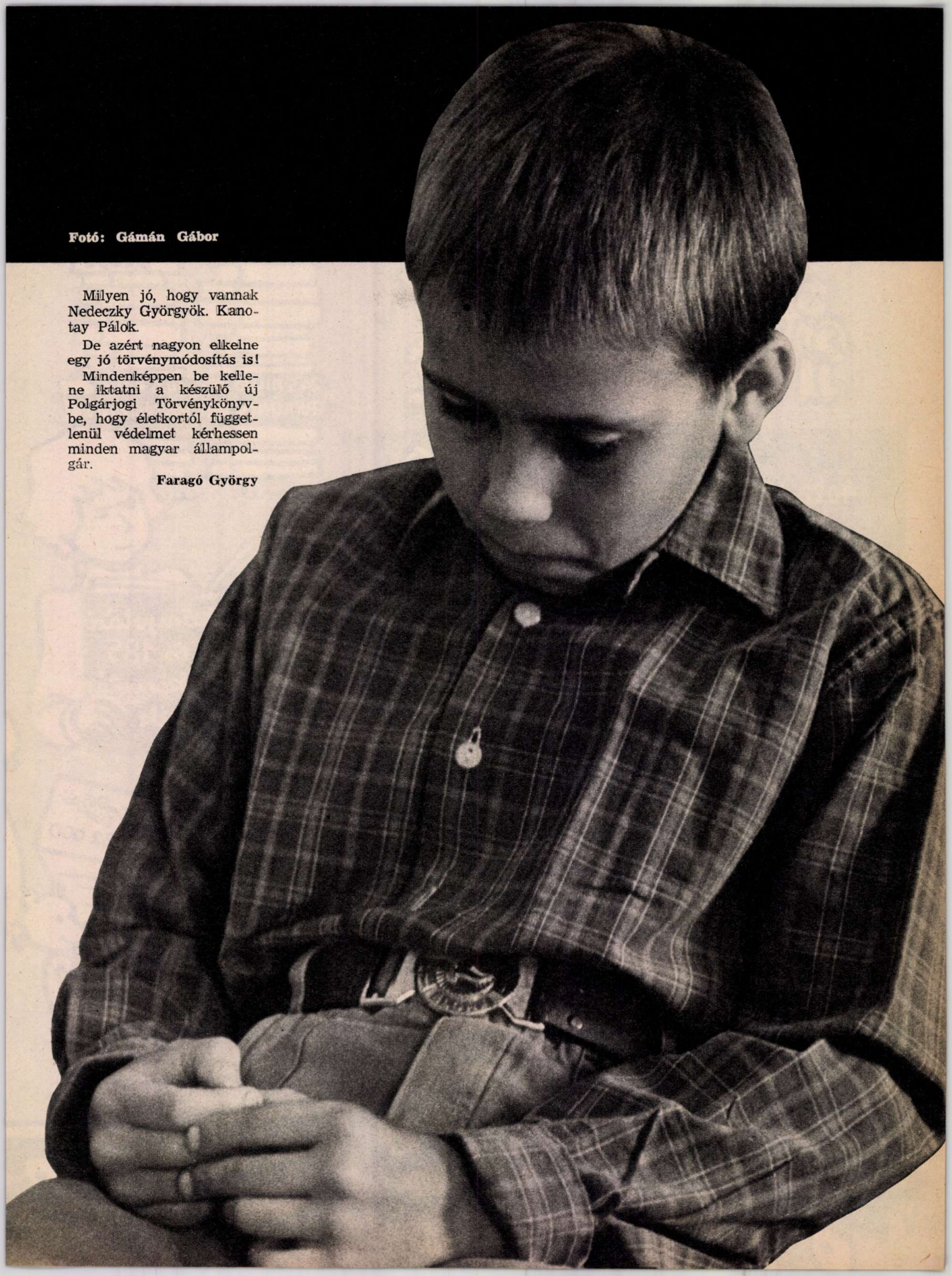

Fotó: Gámán Gábor

Milyen jó, hogy vannak Nedeczky Györgyök. Kanotay Pálok.

De azért nagyon elkelne egy jó törvénymódosítás is!

Mindenképpen be kellene iktatni a készülő új Polgárjogi Törvénykönyvbe, hogy életkortól függetlenül védelmet kérhessen minden magyar állampolgár.

Faragó György

Mesélő számok

Hazánk 10,671 000 lakosából 2,136000 a gyerek
1,098 000 fiú és
1,038 000 lány.
1,096 400 iskolás
és kisdabos.

jelenik meg.

4022 általános iskolában,
33 307 tanteremben
tanulunk.

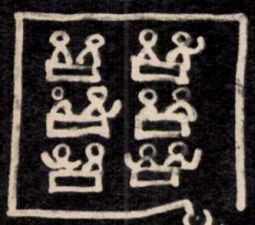

3 milliárd 861 millió
forintot fordít
erre az állam.

4492 könyvtári
részleg és 185
gyermekkönyvtár
működik.

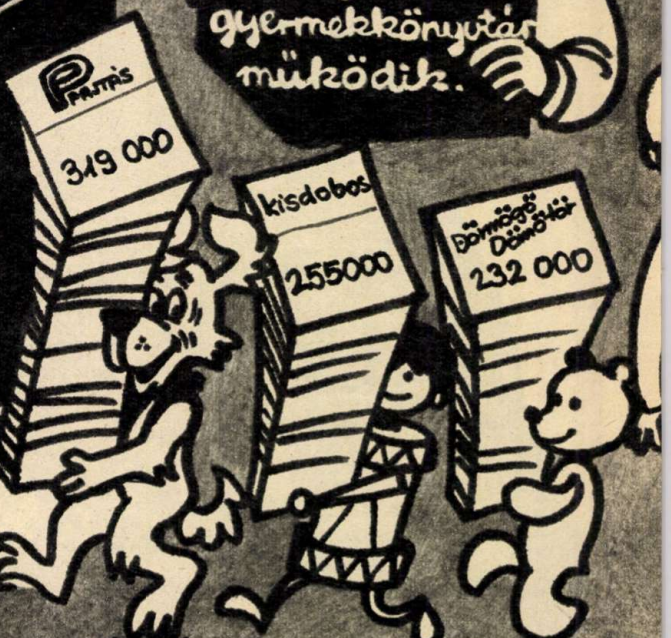

példányban jelenik meg.

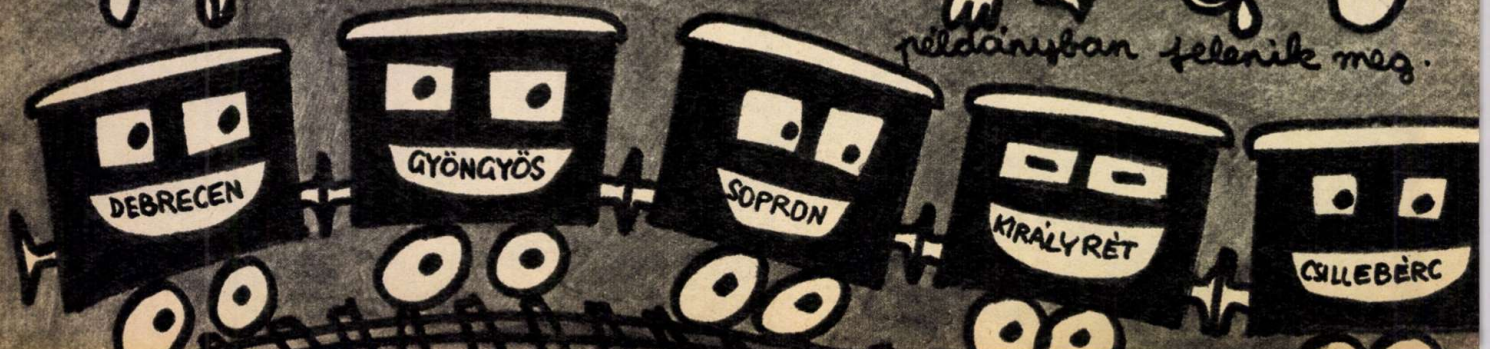

ZÁNKA
Zánkán 21 000, Csillebércen 11 000, üzemi és SZOT üdülőben 62 000 gyerek nyaral.
65 csapat szervez vízi-túrát
130 városi, járási, kerületi váltótábor.
1 budapesti és 19 megyei váltótábor van.
797 csapat szervez önálló tábort
1327 csapat pedig erdőjárást.
A rádió és a TV adásainak 20-25%-a szól a gyerekekhez.
Évente 20-22 gyerekdarabot mutatnak be.
10 ÚTTÖRŐVASÚT
74 úttörőház
várja a gyerekeket. 18 Budapesten, 56 vidéken.
3817 úttörőcsapat működik.
SZEGED
NYÍREGYHÁZA
SZOLNOK
MISKOLC
GYŐR
GÖRÖG IOLLA RAJZA

NÉZZ A TÜKÖRBE!

Mindenki szereti tükörben nézegetni magát. Akár tagadja, akár bevallja . . .

Ilyenkor azt kutatjuk önfeledten, hogy milyenek is vagyunk. Igyekszünk megkeresni legelőnyösebb oldalainkat, s a hibáink felett megpróbálunk szemet hunyni.

A pszichológus voltaképpen jellemünk tükörtartója! Ahogy beszélgetünk vele, ahogy megnyílunk előtte, ahogyan tanácsot kérünk és kapunk tőle – egyre inkább tisztul a kép. S ha jobban megismerjük önmagunkat, könnyebben mozgunk a világban . . .

MILYEN IS A JÓ GYEREK?

– Bizony, már a legelején jó lesz tisztázni, hogy mit takar a mi munkák, mert a gyerekek ezt gyakran félremagyarázzák – mondta Kabainé Huszka Antónia gyermekpszichológus. – Sokan azt képzelik, hogy mi az ideges, buta vagy visszamaradott gyerekek vizsgálgatásával foglalkozunk, s gyakran még ki is csúfolják azt, akiről kiderül, hogy pszichológushoz vitték a szülei. A mi munkánkat legjobban az orvosokéhoz lehetne hasonlítani, csakhogy mi nem náthát, köhögést, fájós füleket és elcsapott gyomrokat gyógyítunk, hanem a gyerekek lelkét. Foglalkozunk képességvizsgálattal, pályairányítással, illetve segítünk azoknak, akik egy-egy problémájukat nem

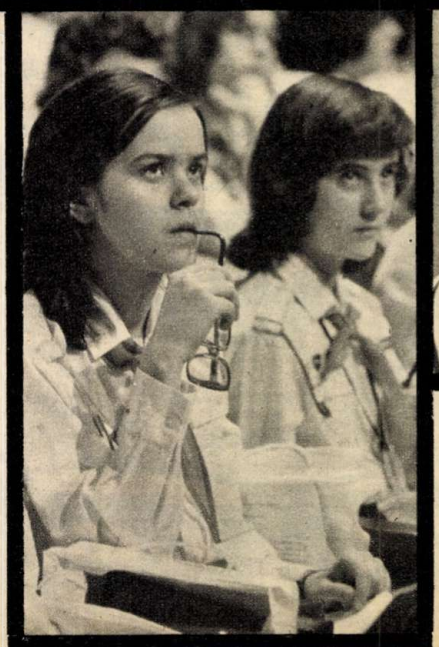

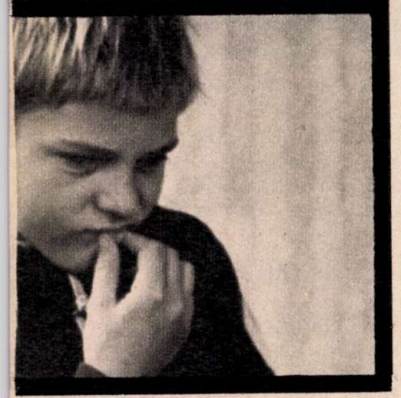

tudják megoldani, vagy nem tudnak harmonikus kapcsolatot teremteni a szüleikkel, az osztálytársaikkal, a környezetükkel.

– Mi a gyerekek egyik legalapvetőbb gondja?

– Szeretnének jók lenni, csak éppen nem tudják, hogy miképp lehetnek azok! Egyáltalán: milyen is a jó gyerek? Ezt nagyon nehéz meghatározni, hiszen csaknem esetenként változó. Az olyan „jó gyerek", aki naphosszat gubbaszt, hangját sem hallani, semmihez nem nyúl, s nincsenek barátai, akikkel rohangáljon, biztosan valami miatt lelki beteg. Valami bántja, vagy nem képes alkalmazkodni a környezetéhez, tehát segítségre szorul! A gyerek még csak tanulja azt, ami a felnőttnek is nehéz: beilleszkedni a társadalomba. S mindezt úgy, hogy közben ne adja fel önmagát és az elveit. Mert vannak elvei!

ELFELEJTENEK KÉRDEZNI...

Huszka Antóniáról tudom, hogy felnőtt gyerekei vannak, s néhány hónap múlva „nagymamai örömök" elé néz. Miközben szavait hallgatom, mégis az az érzésem, mintha képes lenne egyik percről a másikra kamaszszá visszafiatalodni.

– Milyen a mai kamasz? Az én szememben túlságosan is hallgatag, illetve tudálékos... Mindjárt megmagyarázom kemény ítéletemet! A mai gyerekek mintha elfelejtettek volna kérdezni, pedig a gyerekség lényege éppen a folytonos kíváncsiság és tudni akarás. Sok ismeretet kapnak, talán túlságosan is tömény en és sémákba préselve, s ezért mintha elfelejtettek volna gondolkodni és kérdezni. Ráadásul egymás előtt is megjátsszák magukat, mindenki a legokosabb akar lenni, pedig tudom, hogy tele vannak ki nem mondott „miért?"-ekkel!

– Csak ők hibásak ebben?

– Korántsem a gyerekeket hibáztatom! Sajnos, mi felnőttek szoktatjuk le őket a kérdezősködésről, az okos kíváncsiskodásról. Kérdéseiket legtöbbször elengedjük a fülünk mellett, vagy éppen lehurrogjuk őket, mert nincs időnk, mert idegesek vagyunk. A gyerekek azért megkeresik azt, aki hajlandó felelni nekik, aki partnernek tekinti őket. Ilyenek például a nagymamák és nagypapák, akik unokáiknál pótolják mindazt, amit a saját gyerekeiknél esetleg elmulasztottak.

A GYEREK IS NEVELHET!

– A pszichológus szemével nézve milyen a mai gyerekek helyzete a családban?

– Ez nagyon bonyolult dolog! A gyerekek általában kevesebbet tudnak a szüleikről, mint amennyit tudhatnának. Arra szeretném buzdítani őket, hogy esténként, a vacsora közben is, meséltessék szüleiket arról, hogy mi történt a gyárban, a hivatalban. Gyerekek és szülők ismerjék meg jobban egymás napi örömeit és gondjait, különben csak egy lakásban, de külön világban élnek! Az olyan szűkszavú és számonkérő kérdések, mint a „feleltél?, nem feleltél?, ettél?, nem ettél?...", csak azt bizonyítják, hogy nincs komolyabb mondanivalójuk egymásnak, s ez nagy baj!

– Tehát a gyerekek is nevelhetik a szüleiket?

– Természetesen! Amúgy is megteszik, hiszen „fegyvertáruk" már ősidők óta készen áll: a sírás, a duzzogás, a visszabeszélés, s melyik szülő nem enged előbb-utóbb a keserves, de jól „adagolt" könnyeknek. A gyereknek azonban nem azzal kell visszaélnie, hogy ő a kisebb és a gyengébb, mint ahogyan a felnőtt sem azzal nevelhet, hogy ő az, aki erősebb, s aki mindig csak ad.

– Akkor kérünk jobb módszereket...

– Csak egyetlen példát említek: gyakran előfordul az olyan eset, hogy a gyerekkéz által készített hímzést, vázát, ajándékrajzot a szülő boldogan megköszöni, puszit is ad érte, de arra már nem érdemesíti, hogy helyet keressen neki a szép és modern berendezésű lakásban. Az ajándék egy-két nap múlva valamelyik fiók mélyére kerül, nehogy rontsa az összképet.

– S mit tehet ilyenkor egy gyerek? Talán szóljon?

– Én inkább azt tanácsolom, hogy saját példájával nevelje szüleit. Mondjuk úgy, hogy a drága pénzért vásárolt pulóver helyett inkább azt hordja, amit édesanyja kötögetett, s fennhangon büszkélkedjen vele, hiszen ennek minden centiméterében édesanyja szeretetét érzi. Biztos vagyok benne, hogy ezek után a gyakorlati órán készített váza vagy hímzés is a lakás főhelyére fog kerülni!

MITŐL MENŐ EGY FEJ?

Tükröt tartani csak úgy érdemes, ha az nem szépít, s nem is torzít. Huszka Antónia is így beszélt: őszinte képet adva.

– Napjaink gyerekeit mindenki kényezteti és elhalmozza mindenféle földi jóval. Mégis azt mondom: éppen a gyerekek érdekében nem lehet minden vágyukat azonnal, első szóra teljesíteni! Még nem ismerik a pénz értékét, még nem dolgoztak meg érte, mégis kezdik forintban és javakban méricskélni egymás értékét: kinek vettek drágább cuccot, melyikük családjának van újabb márkájú autója, ki hová megy nyaralni és így tovább. Hamis rangsor, ha ettől lesz egyikük-másikuk menő fej, s az igazi, emberi értékek háttérbe szorulnak! Én bízom a gyerekekben, hogy képesek felismerni a valódi erényeket, s ha barátot választanak, nem az izgatja őket, hogy annak a másiknak mit dolgozik a papája, a mamája, s autóval jár-e, avagy villamossal. S ezzel is nevelheti a szüleit. Érdemes!

Somos Ágnes

1978. MÁJUS 28.
NEMZETKÖZI
GYERMEKNAP

6 EMLÉK A VILÁGBÓL

A sátorváros harmadik nemzedéke

Dzsamila tehetsége méltó elismerésben részesül

KRZYSZTINA NAGYPAPÁJA

Krzysztina és Bobik

Gdanskot, a lengyel tengerpart legszebb városát a második világháború harcai során teljesen lerombolták. A történelmi óvárosban kilencven százalékos volt a pusztulás. Aztán, akárcsak Varsóban, Wroclawban, Poznanban vagy Szczeczinben, itt is megkezdődött az újjáépítés.

Krzysztina minderről csak hallomásból tud, szülei és nagyszülei elbeszéléseiből. Akkor született, amikor az Óváros már egykori fényében pompázott. Nem emlékszik másra, mint amilyennek most is látja az Ulica Piwnát, s benne a szép barokk házat, melyben lakik. Itt született, itt cseperedett fel, itt lett a lengyel harcerszervezet tagja, itt játszott a barátnőivel és Bobikkal, az aranyos kutyussal. Nyaranta a Hel-félszigeten levő Puck melletti hatalmas úttörőtáborban élvezi a tengert, a napot. Kirándultak már Fromborkba, megnézték a nagy csillagász, Kopernikusz régi műszereit, könyveit, hajókáztak a Baltitengeren, és hallgatták a nemzetközi könnyűzenei fesztivál műsorait a sopoti szabadtéri színpad óriási nézőterén. De Krzysztina emlékei között talán a legelső helyen azok a kirándulások vannak, amikor szüleivel együtt a világháborús hősök emlékművénél jártak. A Westerplatte kicsiny félszigetének helyőrségében esett el apai nagyapja. Neve ott ragyog aranybetűkkel a hatalmas emlékmű oldalán, a többi hősi halott neve között. Krzysztina élete is bizonyítja, hogy a nagyapa áldozata nem volt hiábavaló.

SIVÁR SÁTORVÁROS

A Damaszkusz közelében levő palesztin menekülttábor a legnagyobb Szíriában. Az első sátrakat még az 1947-es első izraeli háború után verték fel itt. Ma már egész sátorváros ez, és a sok ezer lakó között immár a harmadik nemzedéket képviselik a gyerekek.

Sok-sok gyerek. És a legtöbbjüknek reménye se igen van, hogy majd egyszer kikerül ebből a sivár sátorvárosból. Mert hová kerülnének? Valamelyik városba? Ott nagyon nehéz a lakáshelyzet, munkát találni sem könnyű. Vissza, az ősi palesztin földre, szüleik, nagyszüleik hazájába pedig nem mehetnek, mert ott az izraeli megszállók az urak. Élnek hát itt, nyáron aszalódva a sivatagi hőségben, télen a meglepően hideg éjszakában dideregve a sátrak vékony ponyvája alatt. Bátyjuk, apjuk talán valahol Libanonban harcol, valamelyik palesztin egységben, s talán ezek a gyerekek is arról álmodoznak, hogy ha majd felnőnek, vagy legalább olyan idősek lesznek, hogy elbírják a fegyvert, ők is csatlakoznak fivéreikhez és apáikhoz.

DZSAMILA TÁNCA

Meglátogattam a Taskenttől nem messze levő mezőgazdasági kutatóintézetet. A legkorszerűbb módszerekkel dolgozó intézet maga is roppant érdekes, de igazán érdekes az a műsor volt számomra, melyet a látogatás végén rögtönöztek az intézet fiataljaiból alakult néptánc- és népzenei együttes tagjai.

Amelitára biztos jövő vár

Ketten az Árvácska alkotói közül: Czinkóczi Zsuzsa és Ranódy László

Az indiai kisfiú szomorú szemei egy embertelen világról beszélnek

A táncosok között volt Dzsamila. Ő még nem dolgozik, hiszen iskolás. Kicsi gyerekkora óta táncol. Szüleitől és nagyszüleitől tanulta a méltóságteljes, meg a tüzes üzbég táncokat, s ma már az együttes szólistája. Mozgásában annyi egyszerű szépség, annyi finom báj, annyi kifejezőerő van, hogy a nemzetközi filmes társaság sok híres művészt látott rendezői és operatőrei is ámulva figyelték Dzsamila táncát.

— Ha nálunk élne, azonnal sztár lenne belőle! — mondta egy mexikói rendező. — Forgatnánk vele egy ragyogó népi revüt!

Én azt hiszem, Dzsamila máris sztár, ha nem is abban az értelemben, ahogy a mexikói rendező gondolta. „Sztár", mert olyan országban él, ahol minden tehetség kibontható.

AMELITA JÖVŐJE

A tangyáracskák nem ritkák Kubában. Számos új iskolában úgy biztosítják a tanulók gyakorlati képzését, hogy tanműhelyeket, vagy egyenesen gyárakat létesítenek, ahol a gyerekek a legszabályosabb üzemi körülmények között, értékesíthető termékeket állítanak elő. Amelita egy ilyen tangyáracskában dolgozik, a Havanna mellett levő hatalmas iskolakombinátban, mely a Magyar Népköztársaság nevet viseli.

Az üzemben rádiókat gyártanak és Amelita — sok kis társával együtt — rádiótechnikus lesz. Teljes ellátást kap, az étkezéstől az egyenruháig, a tankönyvektől a sportszerekig. Mindezt ingyen. Édesapja, aki cukornádaratő munkás, Fidel Castro forradalmi seregében harcolt. Bátyja hivatásos katona. Nővére ugyanebben az iskolában végzett és egy közeli iskolában tanít. Amelita a tanulás mellett napi két órát dolgozik az üzemben. Szabad idejében sportol, vagy az iskolai zenekarban dobol és énekel. Nincs unalmas perce, és nincsen gondja a jövőjére. Tudja: ha végez, egy rádiógyárba kerül, ahol ugyanolyan, a Szovjetunióból származó gépeken dolgozik majd, mint itt, a tanműhelyben. Hamarosan művezető lehet, s nyitva áll az út előtte, akár az igazgatói székig.

FILMCSILLAG – ZOKNIBAN

Karlovy Vary nemcsak gyógyforrásairól híres, hanem filmfesztiváljairól is. Mi magyarok sok szép sikert arattunk már a fesztiválon. Legutóbb épp egy megrázóan szép, mélyen humánus filmmel, a Ranódy László rendezte Árvácskával.

Szokás, hogy a filmek díszbemutatója után sajtókonferenciát rendeznek a film alkotóival. Az Árvácska „sajtóján" a legtöbbet fényképezett „sztár" Czinkóczi Zsuzsa, a film főszereplője volt. Az alig nyolcesztendős Zsuzsát kérdésekkel is elhalmozták: mi a kedvenc étele, szereti-e a fagyit, nem félt-e a filmbeli tehéntől?

A törékeny, szöszi kislányt, Karlovy Vary legfiatalabb filmcsillagát, ahogy elnevezték, alaposan kifárasztotta a több órás sajtókonferencia. Mikor végre véget ért, Zsuzsa megkérdezte Ranódy Lászlót:

— Laci bácsi, most már szabad megint gyereknek lenni?

— Persze, Zsuzsa! — mondta a rendező.

Zsuzsa erre lerúgta a szép új szandálját, amely egész idő alatt szorította a lábát, és amúgy zokniban kerülgette az asztalokat, majd leült egy sarokba és villámgyorsan megivott két üvek kólát. Mert ennyi csak kijár egy filmcsillagnak.

INDIA SZEMEI...

Szomorúbb gyermekszemeket soha nem láttam, mint amilyen annak a fiúcskának a szeme volt. Bombay egyik forgalmas utcáján került elém. Egy szót sem szólt, csak a nyitott tenyerű kezét tartotta elém. És nézett. Szomorúan, könyörgően. Baksist, alamizsnát kért. Aprópénzért kotorásztam a zsebemben, és eszembe jutott, hogy az indiai fémpénzeket azért készítik olyan nagyon eltérő alakúra, hogy a különböző címleteket az is megismerje, aki analfabéta. Ilyen pedig több százmillió van Indiában.

Írástudatlan volt ez a kisfiú is. Abból élt, hogy koldult az utcán, és az ő „keresetéből" tengődött az anyja, meg a kistestvére is. Odaadtam neki minden aprópénzemet... Ez a szempár azóta is sokszor eszembe jut, és vele a lelkifurdalás is feléled: egyetlen felnőtt sem lehet addig nyugodt, amíg egyetlen egy ilyen szomorú kisgyerek is van a világon.

Takács István

Dórival a divatról

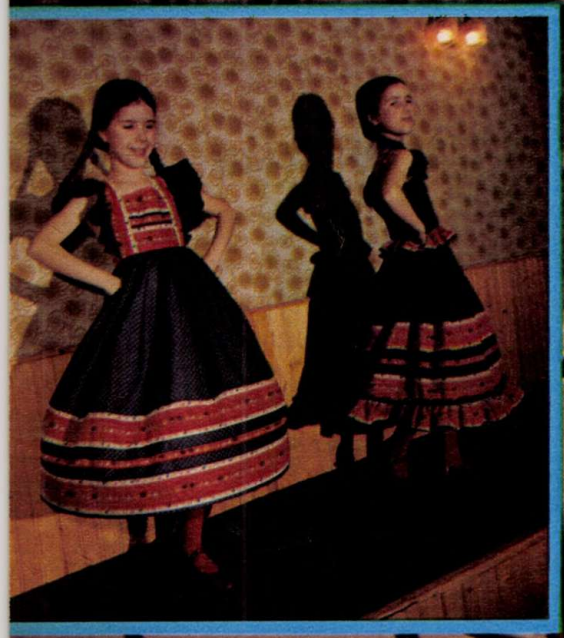

Vajon mi lesz a divat nyáron? Azaz: mivel egészítsük ki ruhatárunkat, ha van rá pénzünk és ha a keresett holmit megtaláljuk az üzletekben? Hiszen, bár konfekciónk mind divatosabb, azért még van kívánnivaló...

Így aztán a keresett gyermek- és kamaszruhákat rövidesen szétkapkodják a boltokban. Nemcsak a gyerekek, a felnőttek is, a kamaszméret ugyanis sokuknak megfelel. Nemcsak hazánkfiai, külföldiek is, mivel a gyermekruha sok más országban méregdrága. Nálunk ellenben az állam hozzájárul a gyermekkonfekcióhoz anyagiakkal is.

De térjünk vissza a divatra. Hogy mi lesz nyáron? Majd megmondja Dóri! Dóri neve a divatszalonok, a bemutatók, a divatfotó világában fogalom. Patz Dóra ugyanis nagyon népszerű maneken.

De nemcsak maneken, hanem a Fővárosi Kézműipari Vállalat gyermekdivat-tervezője is. Így aztán, talán nem túlzunk, ha azt mondjuk: neki is része van abban, hogy a gyerekek nem öltözködnek felnőttesen, és ruházatuk általában lépést tart a divattal. (Más kérdés, hogy a gyerekek és a fiatalok öltözködési stílusát az idősebbek is átveszik.)

— Tehát: mi jellemzi a nyári gyermekdivatot?

— Azt hiszem, nem mondok újat ezzel a szóval: a farmer — felelte Dóri. *— A farmernadrág, dzseki, szoknya, kötényruha, öltöny, kabát, cipő, sapka, a fodros vállú farmerruha. Csakhogy a kék farmerek mellé bevonultak a drappos-zöldes árnyalatok és a fehér. E farmeröltözékhez jól illenek a különböző, kötött anyagokkal kombinált dzsekik, anorákok, sok zsebbel és cipzárral.*

— Mi az egyéb kiegészítő darabok és a nyári ruhák anyaga?

— A fehérneműtől a kockás ingekig, blúzokig, pettyes vagy más mintájú ruhákig, a trikóig: pamutjersey, pamut- és lenvászon.

— A ruhák vonala és szabása?

— A farmer fazonokat és az ingblúzokat nem számítva, a lányok öltözete, a szoknyák, ruhák, blúzok szabása, vonala bő, alig találunk szűkítő varrást. És még egy: hosszabbak lettek a szoknyák, a ruhák.

— A cipődivat újdonsága?

— A bokára felfűzött, lapos vagy csak kissé magasított sarkú, spárgatalpú vászoncipő és az egészen lapos „balettcipő".

— A fürdőruha?

— A lányoknak bikini.

— Mit viseljenek a gyerekek nyáron az ünnepi alkalmakra?

— A lányoknak megfelel egy hosszabb, gloknis szoknya, hímzett blúzzal. A fiúknak farmeröltöny, kihajtott nyakú fehér inggel.

Végül megkérdeztük Patz Dórit, hogy kitől kapja a legtöbb divatötletet:

— A gyerekektől! Az ő ötleteiket, szokásaikat az én Dóri lányom tolmácsolja. A jó gyermekdivat-tervezőnek számolnia kell azzal, hogy a gyerekek, a kamaszok nem akarnak leszokni a farmerről; hogy előszeretettel járnak tornacipőben és színes pamutzokniban; hogy kedvenc táskájuk a vászontarisznya; hogy újabban beszűkítik a farmernadrágot, vagy levágják a szárát, és a szélén berojtozva shortnak hordják pántos, pamut trikóval; hogy a lányok gyöngyből fűzött kis láncokkal, karkötőkkel díszítik magukat, és sorolhatnánk tovább. A divattervezőnek mindez rengeteg ötletet ad. S tegyük hozzá: a szülőket sokszor tetemes kiadástól kíméli meg a gyerekek öltözködési szokása.

Padányi Anna
Fotó: Karasz Lajos

A divattervező tulajdonképpen nem diktálja a divatot, hanem ízlésünket önti divatos formákba

A TIZEDIK

A debreceni gyerekek szép ajándékot kaptak a közelmúltban. Május 1. tiszteletére adták át a négy esztendővel ezelőtt megszüntetett keskenyvágányú kisvasút tizenhét kilométer hosszúságú pályaszakaszán működő úttörővasutat. A tizedik magyar úttörővasút a debreceni erdőkön, pusztákon keresztül szép kirándulóhelyekre viszi utasait. Az egykori „Zsuzsi" vonat mai utóda nemcsak a gyerekeket „látja" szívesen, hanem azokat a felnőtteket is, akik vonzódnak Debrecen és környéke szép tájaihoz

Kállai Gyula, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke és Szűcs Istvánné, a Magyar Úttörők Szövetsége főtitkára a megnyitón

SZALAY BÉL

Izgatott, vidám várakozás a sokatígérő utazás előtt

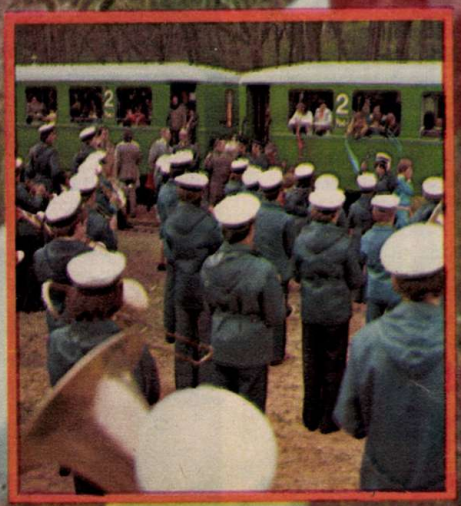

Az úttörőzenekar pattogó ritmusú zeneszóval fogadta az első útjáról érkező úttörővasútat

Jut egy kis idő a játékra, a mozgásra is, mielőtt a vonat ismét visszaindulna Debrecenbe

KÉPRIPORTJA

ÖRÖM-HÍREK

Nem lehet azt mind felsorolni, amit nálunk a gyerekek egész évben és a gyermeknapon kapnak. Az örömről, a kisebb-nagyobb ajándékok egy részéről beszéljenek az ő soraik.

MI TERVEZTÜK

Mi terveztük azt a parkot, amelynek az építésében a Gagarin Hőerőmű is közreműködött. A parkban sportpálya is van, ahol futballozni, kosárlabdázni, és kézilabdázni lehet. A mókuskerekeket már kipróbáltam!...

Farkas Andrea, Tarnaméra

ÚSZÓMEDENCÉNK VAN

Az elmúlt évben legnagyobb örömünk az új úttörőház volt. Itt huszonhét szakkör működik, ezek a pályaválasztáshoz is segítséget nyújtanak. Városunk sok új épülete közül nekem a mi kertvárosi iskolánk jelenti a legtöbbet. Itt úszómedencénk is van!

Bokor Csilla, Szekszárd

MOTORRAL IS KÖZLEKEDÜNK

Az előző tanévben KRESZ-pályával leptek meg bennünket a bácsalmási üzemek és a nagyközség KISZ-szervezete. Az idén már nemcsak kerékpárral tanulunk itt közlekedni, hanem kismotorral is. A hetedikes és nyolcadikos gyerekek közül többen saját motorral készülnek a KRESZ-vizsgára.

Juhász Ilona, Bácsalmás

ŐRSI TANYA

Néhányszor olvastam már a Pajtásban arról, hogy egy-egy őrsnek saját kis háza, otthona van. A mi őrsünknek is van egy kis háza. Mi is dolgoztunk érte, hogy szép és otthonos legyen. Berendeztük székekkel, asztalokkal, van benne télire egy radiátor is. Legutóbb külföldi leveleinkből és levelezőlapokból szép kiállítást rendeztünk.

Török Szilvia, Esztergom

A BRIGÁD AJÁNDÉKA

Régóta levelezek a szerkesztőséggel, csapatom sok örömérről, gondjáról írtam már. Most másokról írok. A hajdúhadházi gyerekek újságolták nagy örömmel, hogy a Salvador Allende raj Junoszty típusú televíziókészüléket kapott a Hajdúhadházi Bocskai Termelőszövetkezet szocialista brigádjától. A gyerekek otthon is nézhetnek televíziót, de ez a közös készülék mégis csak más. A brigád szeretetét megbecsülését jelzi.

Bodnár Ferenc, Debrecen

SZÍNHÁZ A KICSIKNEK

Csapatvezetőnk, Vastag Aladár bábszínházba vitte a gyerekeket. Mi nagyobbak oly sok mindent kaptunk már, hogy hagytuk, hadd menjenek most csak a kicsik. Azért mi is vidáman töltöttük a napot. Az itthonmaradtakat kicsaltuk a falu szélére. Sárkányt eregettünk. Sokféle sárkány volt. Az ügyesebbek ki is díszítették.

Holcsik Erika és Festő Antal, Pusztaszer

KERÉKPÁRON ÉS MOTORCSÓNAKON

Legboldogabb akkor vagyok, ha a szüleimmel, vagy az őrsömmel lehetek. A Tigris őrs vezetője vagyok. Szüleim olyan ajándékkal leptek meg, aminek mindannyian örültünk. Meghívták az őrsömet a hétvégi házba. Nyolc kilométert karikáztunk, s amikor megérkeztünk, nekiláttunk a kamra „kifosztásának". Később tollasoztunk, labdáztunk, fociztunk, majd nekiláttunk krumplit tisztítani. Anyuval együtt készítettük a paprikást.

Szedtünk virágot, apu pedig új és érdekes játékokat talált ki. Még motorcsónakáztunk is!

Fekete Erika, Baja

A LEGNAGYOBB AJÁNDÉK

Csapatnévadónk, Rákóczi Ferenc születésnapján nagy öröm ért bennünket. A Tiszavirág Termelőszövetkezet elnöke átadta iskolánknak a sok-sok társadalmi munkával készült, aszfaltos kézilabdapályát. Hogy a labda játék közben ne látogasson a szomszédba, a járási Vegyes Ktsz dolgozói hét méter magas dróthálóval kerítik körül a pályát.

Gál Róbert, Mindszent

KÖNYVTÁRUNK HANGULATOS

Községünk könyvtára Kölcsey Ferenc egykori lakóházában kapott helyet. A felújított épület nagyon szép, és hangulatos. Osztályunkból sokan járunk könyvtárba, mert ott nagyon jól érezzük magunkat.

Imre Erzsébet, Álmosd

ÚJ LAKÁSOK, JÁTSZÓTEREK

Városunk külterülete az utóbbi években megváltozott. A régi kopott házak helyén új lakótelepek, iskolák nőttek ki a földből. Sok új játszóterünk van. A kisdobosok és az úttörők a legszívesebben a Fabik Károly Úttörőházban töltik szabad idejüket, mert sok hangulatos, vidám játék és érdekes szakköri foglalkozás vár bennünket.

Verba Gyöngyi, Nagykanizsa

A NÍVÓDÍJAS GYERMEKSZÍNÉSZ

KASZÁS GERGŐ

Halkszavú, szerény fiú.

A Budapest IX. ker. Bakáts téri Általános Iskola hetedikese. Csendes, szerény modora annál is feltűnőbb, mert meglepően tartalmas múlt áll máris mögötte. Immár négy esztendeje a Magyar Rádió egyik leggyakrabban foglalkoztatott gyermekszínésze.

Persze nemcsak sűrűn szerepel, hanem – jól is! Tavalyi munkájáért például nívódíjat kapott, és erre mindenképpen fel kell figyelni, mert az ő korában ilyesmire még nem volt példa.

– Mindjárt vettem rajta egy gitárt – mondja Gergő –, úgyhogy most már zenét is tanulok. Magam sem értem, hogyan jut időm mindenre, mert nagyon szeretem a sportot is. Próbálkoztam már a tornával, a lovaglással, meg a birkózással is... Szóval nem nagyon tudom, hogy mit jelent az a szó, hogy „unalom"!...

Színész, vagy rendező szeretne lenni.

Szorgalmát, tehetségét, céltudatosságát ismerve – elérhető kívánság!

–R –R

Fotó: Wágner Margit

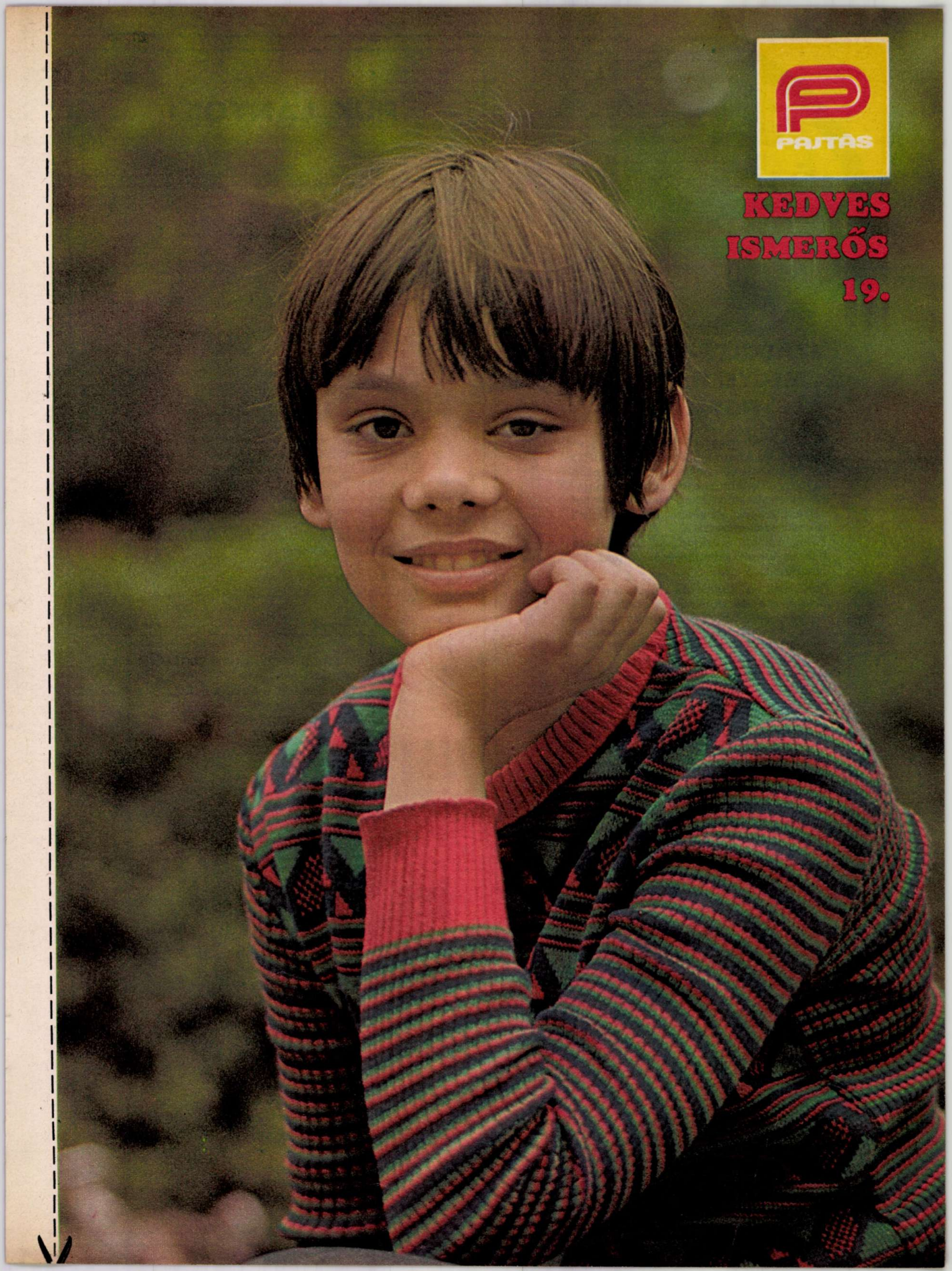
PAJTÁS
KEDVES
ISMERŐS
19.

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulónak. A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre.
Főleg kémiai érdeklődéssel rendelkező fiúk és lányok jelentkezését várjuk.
Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110–650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen felül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre, 250–450,– Ft-ig terjedő összegben.

Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén. Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. Mező Imre Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Érdeklődni és jelentkezni lehet a TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL: 4400 NYÍREGYHÁZA, DERKOVITS U. 107.

Taurus

FIÚK, LÁNYOK!

Gyertek az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyárba szakmát tanulni! A korszerűen felszerelt tanlaboratóriumban és üzemekben jól elsajátíthatjátok a

gyógyszergyártó műanyagfeldolgozó, lakatos, esztergályos, hegesztő, csőszerelő, gáz- és vízvezeték-szerelő, villanyszerelő, ács-állványozó asztalos, kőműves, szobafestő-mázoló-tapétázó szakmákat.

A képzés ideje: hegesztő szakmában 2 év, a többi szakmában 3 év.
A FIÚKAT KOLLÉGIUMBAN HELYEZZÜK EL!

Ösztöndíj, nyereségrészesedés, üdülési és sportolási lehetőség van! A szakmunkásvizsga után: JÓ KERESETI LEHETŐSÉG, S KÉTHETENKÉNT SZABAD SZOMBAT.

A TOVÁBBTANULÁST TÁMOGATJUK. PÁLYAKEZDŐINKET 5 ÉVIG BEILLESZKEDÉSI PROGRAMMAL segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein. Tanulhatsz gimnáziumban vagy szakközépiskola II. osztályában esti vagy levelező tagozaton.

Az érettségi vizsgát követően TECHNIKUSI MINŐSÍTŐ vizsgát tehetsz.

Személyesen, telefonon vagy levél útján történő jelentkezésedet előjegyzésbe vesszük!

Címünk:

GYÓGYSZERVEGYÉSZETI GYÁR
oktatási osztály
Budapest X., Keresztúri út 30—38.
Telefon: 836-702
Levélcímünk: 1475 Bp. 10. Pf. 100.

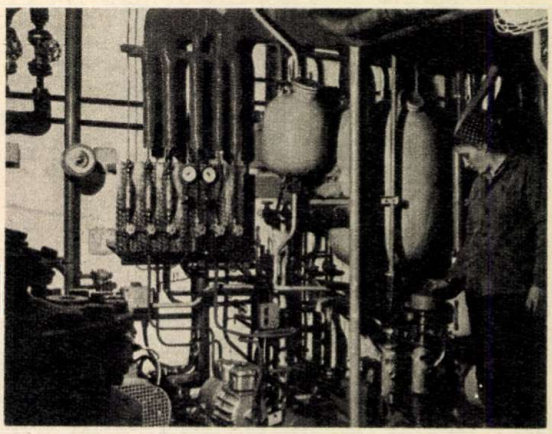

EGYT

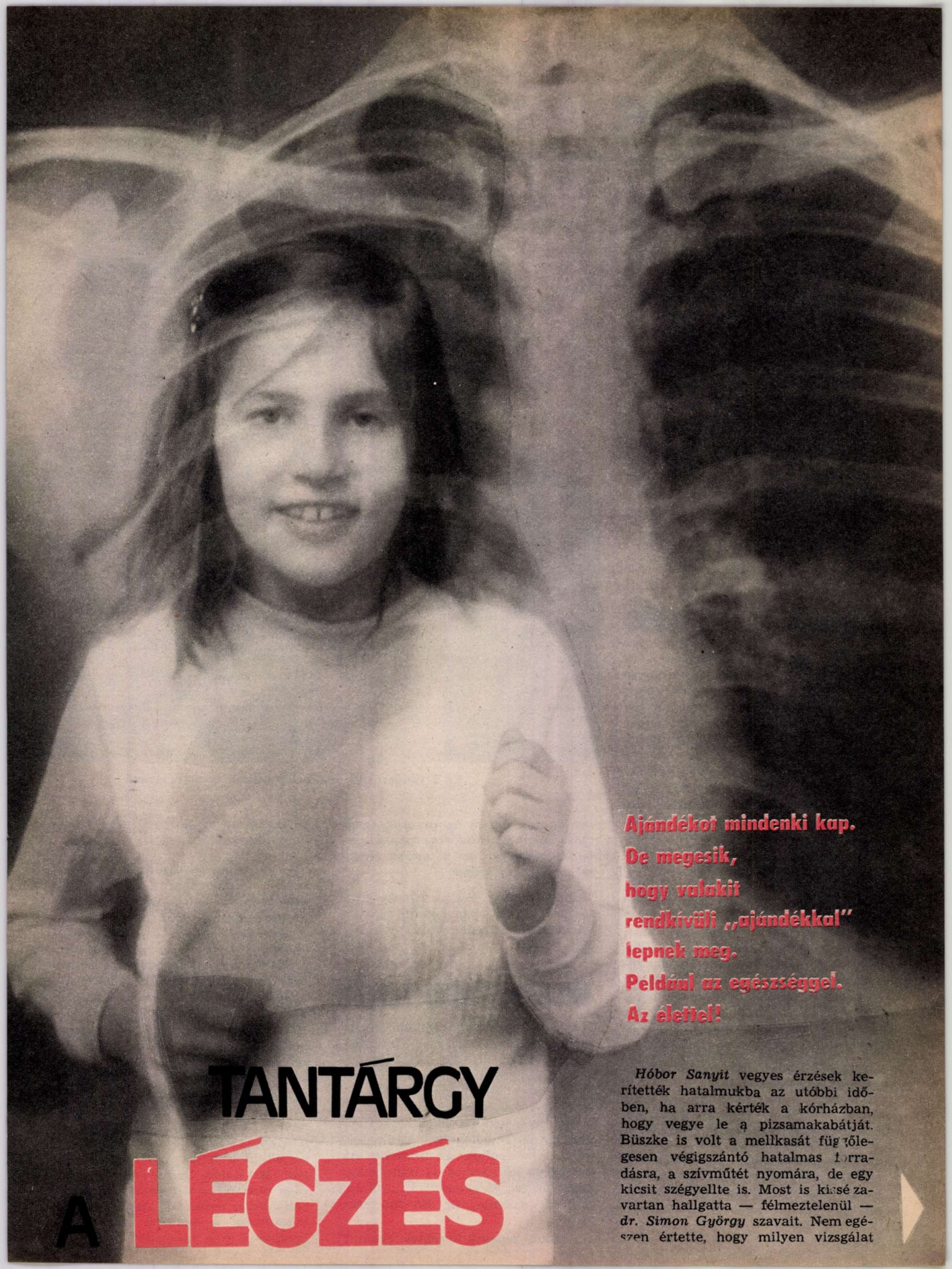

**Ajándékot mindenki kap.
De megesik,
hogy valakit
rendkívüli „ajándékkal"
lepnek meg.
Például az egészséggel.
Az élettel!**

TANTÁRGY A LÉGZÉS

Hóbor Sanyit vegyes érzések kerítették hatalmukba az utóbbi időben, ha arra kérték a kórházban, hogy vegye le a pizsamakabátját. Büszke is volt a mellkasát függőlegesen végigszántó hatalmas borradásra, a szívműtét nyomára, de egy kicsit szégyellte is. Most is kissé zavartan hallgatta — félmeztelenül — *dr. Simon György* szavait. Nem egészen értette, hogy milyen vizsgálat

TANTÁRGY A LÉGZÉS

lesz itt, csak annyit tudott, hogy egy furcsa kerékpárra kell ülnie, a testére különböző drótokat erősítenek, az arcára maszkot tesznek, s neki csupán az a dolga, hogy nyomja a pedálokat.

Némán, szemlesütve hajtotta végre az utasításokat. Nem erőlködött, óvatosan végezte a gyakorlatot. Erre kérték. A gondolatai közben otthon jártak, Soroksáron. Eszébe jutott a jólismert ház, az utca, azután felidézte a barátok képét. Lélekben már-már játszani indult, amikor vészjelző csengőként egy ismerős hang szólalt meg benne: „Ne ugrálj, ne fuss kisfiam, tudod, hogy beteg a szíved, neked nem szabad sokat mozognod!"

Akaratlanul is lassított.

Azt remélte, hogy az orvos nem veszi észre. Nem akart csalódást okozni.

A GYÓGYSZER: MOZGÁS

A néma laboratóriumban *dr. Simon György*, a Szabadság-hegyi Gyermekszanatórium igazgató főorvosa figyelte a kerékpáron ülő fiú mozgását. Tekintete időnként a műszerekre tapadt, és ezek hangtalanul a maguk nyelvén, mindent elmondtak neki. A főorvos sem beszélt. Képzeletben szurkolt a fiúnak, hogy minél jobb vizsgálati eredményt érjen el. Nem lesz semmi baj, Sanyi, biztatta gondolatban, tudom, hogy szokatlan neked a mozgás, testnevelésből felmentett voltál, még a széltől is óvtak. Remélem, nálunk megértetted, hogy neked és a társaidnak nem méreg a mozgás, hanem ellenkezőleg: gyógyszer. Emlékszel, először ügyességi játékokat játszottunk, hogy teljesen uralkodni tudjál az izmaidon, azután fokozatosan egyre nehezebb gyakorlatokat végeztetek, csaknem olyanokat, mint a rendes tornán, legfeljebb egy kicsivel több szünetet tartottatok.

A gép hirtelen, alig észrevehetően jelezte, hogy Sanyi lassított.

— *Jól van* — szólt az orvos —, *elég lesz. Úgy látszik, rövidesen hazamehetsz. Remélem, sikerül meggyőznöm a szüleidet arról, hogy neked nagy szükséged van a mozgásra. Az nem elég, hogy nálunk megtanultál egy sor gyakorlatot, azokat otthon is el kell végezned. Később még sportolhatsz is, nagyon sok híres bajnok éppen az orvosok tanácsára ment el először az edzőterembe, a pályára, az uszodába, hogy megerősítse a szívét.*

Ez a tüdőerősítő gyakorlat otthon is elvégezhető

Sanyi némán állt, a barnás-pirosas sebhelyet nézte, azután az orvosra emelte reménykedő tekintetét.

MINDEN REGGEL TORNA

A Szabadság-hegyi Állami Gyermekszanatórium egy azon intézmények sorában, amelyekben a gyerekek egészségét adják vissza. Huszonnyolc esztendeje gyógyítják itt a betegeket. Kezdetben a gyermek-TBC jelentette a legfőbb gondot, de napjainkra ezt a betegséget szinte teljesen felszámolták az orvosok. Az 585 ágyas kórházban új osztályokat állítottak fel. Megalakult a kardiológiai, az asztma-, az orr-fül-gége-osztály.

— Hány beteget kezelnek évente? — kérdezem dr. Simon György igazgató főorvostól.

— *Mintegy háromezerötszáz gyereket. Hetvenágyas kardiológiai osztályunkon főleg szívműtét előtt és után levő betegek fekszenek. Az ő kezelésük pillére a rehabilitáció. Gyógytornával, légzőgyakorlatokkal erősítjük a szívüket, igyekszünk őket arra felkészíteni, hogy a kórház elhagyása után idővel részt vehessenek a testnevelési órákon, sportolhassanak. Asztmás betegeink gyógyításában is hasonlóan nagy szerephez jut a gyógytorna és természetesen a légzés gyakorlása. Manapság senki sem fordít különösebb gondot a helyes légzésre, így aztán nem is tudják, hogy milyen rosszul lélegeznek. A legtöbben nem használják ki a teljes légzéskapacitásukat. Mi külön, szinte tantárgyszerűen oktatjuk a helyes ki- és belégzést, ehhez erősítjük speciális gyakorlatokkal a mellkasi izmokat, a bordaközi és a rekeszizmokat.*

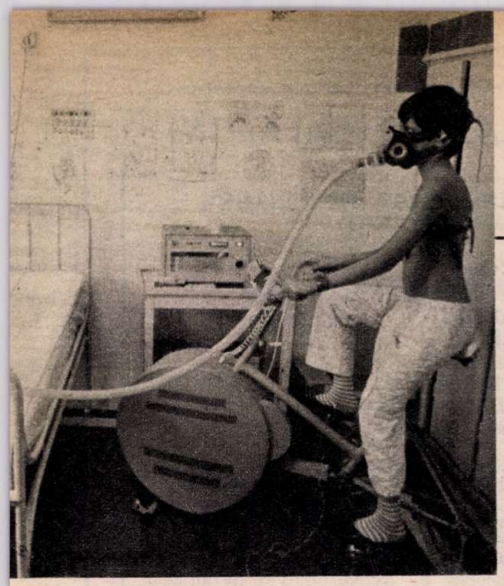

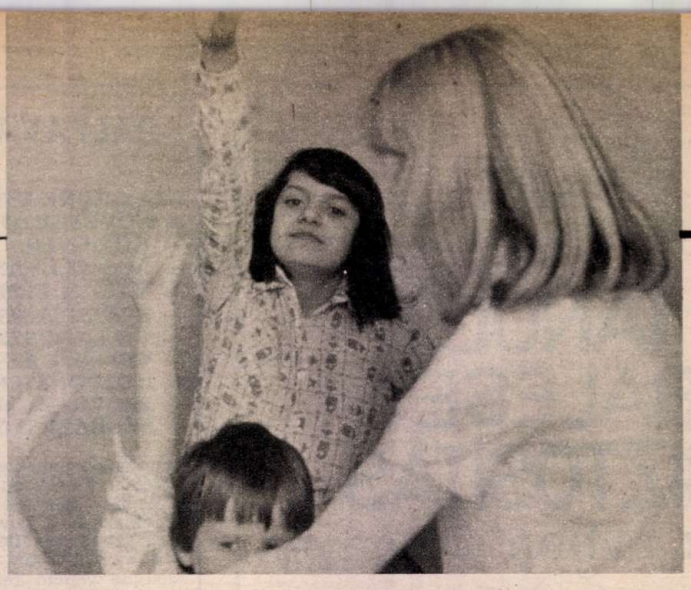

Néhány héttel a súlyos szívműtét után. A gyerekeknek a mindennapos gyógytorna is segít a gyors gyógyulásban

— Milyen módszerrel tanítják a helyes légzést?

— Sok játékos gyakorlatunk van, többek között a gyertyafújás, a pingponglabda-fújás. Ezeket otthon is végezheti mindenki. Nagyon szeretik a gyerekek az énekléssel, sétálással egybekötött gyakorlatokat.

— Milyen szerepet játszik ezeken kívül a testnevelés a gyógyításban?

— Nálunk minden reggel van torna. Ha az idő engedi, az erkélyen, ha nem, az ebédlőben. Az a célunk, hogy betegeinkkel és szüleikkel megértessük: a testnevelés, a sport — megfelelő mértékben — nagyon fontos gyógymód. Igyekszünk meggyőzni minden tőlünk eltávozó gyereket, hogy sportoljon, mozogjon. Megfelelő alapok után különösen a mellúszás, az evezés, a természetjárás segíthet sokat a szív-, a légzőszervi megbetegedés után lábadozóknak.

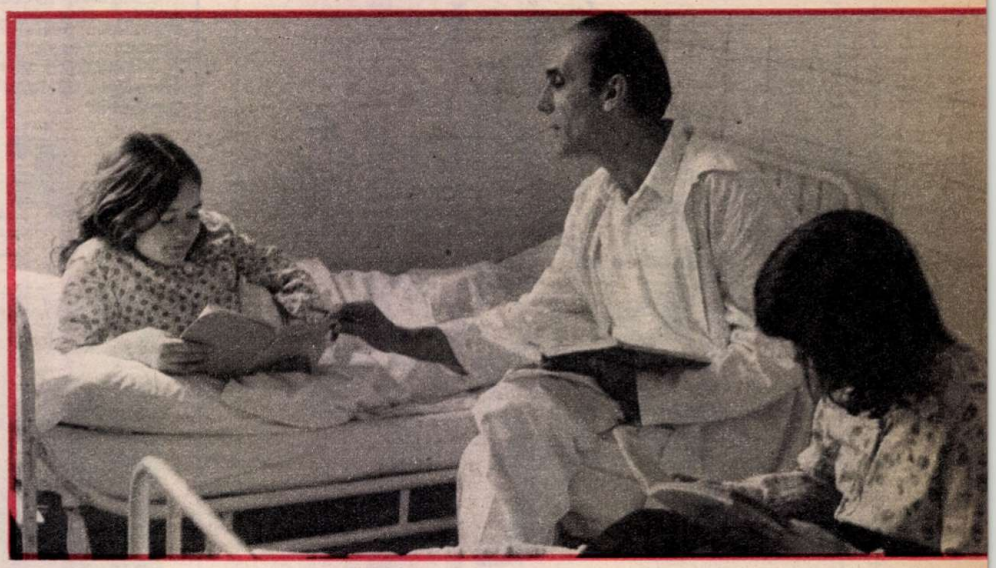

„AJÁNDÉKGYÁR"

A laboratóriumból felfelé jövet házaspár állít meg bennünket. A szülők egymás szavába vágva hálálkodnak az igazgató főorvosnak.

— És tessék mondani — kérdezi a férfi a doktortól —, **a gyerek most diétázzon?**

— Ehet mindent, főleg zöldfőzeléket, de az a legfontosabb, hogy mozogjon. Ne mentessék fel testnevelésből, engedjék sportolni. A szív izmainak is kell a terhelés, hogy ne gyengüljenek, ne tunyuljanak el. Mi itt csak az alapokat raktuk le. Az „épületet", gyermekük egészségét Önöknek kell közösen „felépíteniük."

Búcsúzás után még egy darabig kószáltam a szanatórium tizenkét holdas parkjában. Akkor jutott eszembe, hogy tulajdonképpen itt egy „ajándékgyár" működik, amelyben minden gyerek önmaga „készítheti" el a számára legbecsesebb ajándékot: saját egészséges életét.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

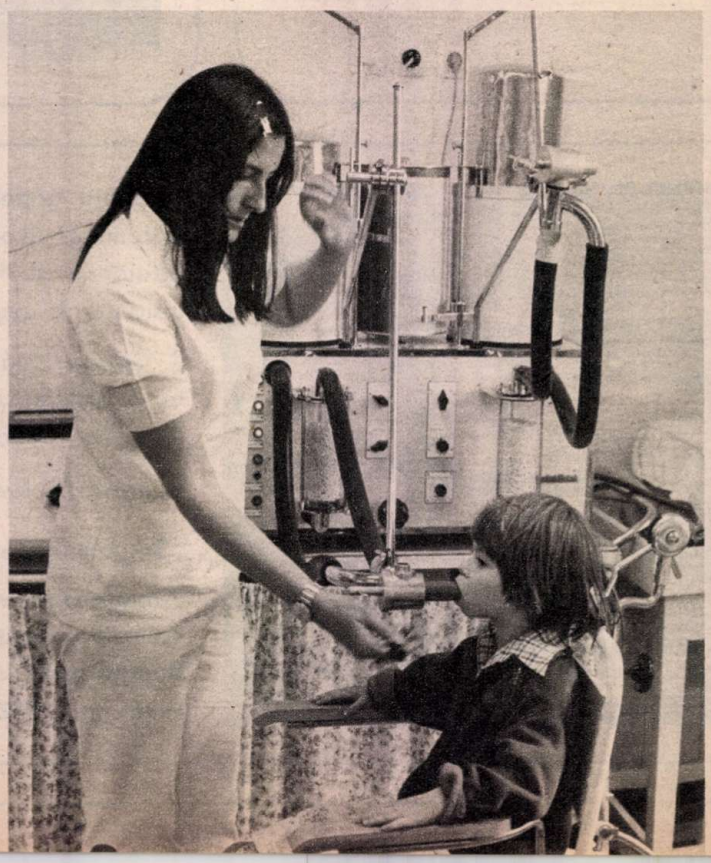

A tanítás az ágyak mellett sem szünetel. A pedagógusok áldozatkész munkájának köszönhető, hogy a betegek a kórházban sem maradnak el a tanulásban

A kis Dóri már egy cseppet sem fél a műszerektől. Jól tudja például, hogy a légzést vizsgáló készülék, sok fontos adattal segíti az orvosok gyógyító munkáját

A

TANULÓ-BALESET-BIZTOSÍTÁS

egész évben érvényes

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

SZAKMUNKÁSTANULÓKAT FELVESZÜNK A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKBA:

- **KŐMŰVES,**
- **ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ,**
- **VAS- és FÉMSZERKEZETI LAKATOS,**
- **ÉPÜLETASZTALOS,**
- **VILLANYSZERELŐ,**
- **VÍZ- és GÁZSZERELŐ,**
- **KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ,**
- **HIDEG- és MELEGBURKOLÓ,**
- **SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ.**

Tanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17. életévüket 1978-ban betöltik és az általánost elvégezték, illetve akik jelenleg a nyolcadik osztály tanulói.
Vidékieknek a tanulmányi időre tanulóotthont, teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelőtanárok felügyeletét és segítségét nyújtjuk.

Igénybe vehető rendszeres és kedvezményes hazautazás, munkaruha, nyereségrészesedés, társadalmi ösztöndíj, különböző sportolási, kulturálódási lehetőségek.
Kőműves, ács-állványozó, központifűtés-szerelő, és vízgázszerelő szakmában havonta az alapösztöndíjon felül 250 Ft kiegészítést is adunk.

Személyes és levél útján való érdeklődésre részletesen válaszolunk.

PONTOS CÍMÜNK:
FŐVÁROSI 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
szakoktatási csoport,
Budapest XIII.,
Lehel út 10/A.
Telefon: 409-545

Korszerű gépekkel felszerelt, háromműszakos fonószövő gyárunkba általános iskolát végzett fiúkat betanítunk segédművezetőnek.

A gyár a továbbtanuláshoz és a szakmaszerzéshez lehetőséget nyújt. A vidéki dolgozóknak szállást adunk.

Jelentkezés levél útján

„Segédművezető" hivatkozással.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: 1502 Budapest Pf 43.

1

JÚNIUS 8.
TÜZES GYERMEKKOR

Színes, szinkronizált szovjet film
Rendezte: JURIJ SVIRJEV
Főszereplők: Petya Gorkin, Aljosa Bakinov, Jurij Kuzmenkov
1919. A kis kozák falut váratlanul éri a fehérek támadása. Mánya édesapját, a vörös páncélvonat parancsnokát elfogják. A kislány gyerekbarátai segítenek a sebesült parancsnoknak, fegyvert szereznek és szembeszállnak az ellenséggel...

1

2

JÚLIUS 13.
GALIBA AZ ÁLLATKERTBEN

Színes, szinkronizált csehszlovák film
Rendezte: JOSEF PINKAVA
Szereplők: Ludak Münzar, Jana Hlavacová
Terezka, a kis csimpánzlány Afrikából került az állatkertbe. Két kisfiú gondoskodik az ügyes, játékos majmocska ellátásáról. Egyik nap azonban Terezkát ellopják, s ezzel a csimpánz körül elkezdődnek a bonyodalmak.

3

3

JÚLIUS 20.
SZARVACSKA-MANÓCSKA

Színes, szinkronizált szovjet mesefilm
Rendezte: BORISZ BUNYEJEV
Főszereplők: Rolan Bikov, Okszana Dubeny
Olenyka nagymamájánál nyaral egy kis faluban. Ámulva hallgatja a manókról szóló meséket, míg egyszer a padláson személyesen is megismerkedik egyikükkel. Vidám nyaralat töltenek együtt, s a szünidő elteltével a manó még a városba is elkíséri Olenykát, ahol sok furcsa kalandba keveredik.

5

4

JÚLIUS 27.
ÉSZBEKAPTÁL, GRATULÁLOK

Színes, szinkronizált szovjet film
Rendezte: EDUARD GAVRILOV
Szereplők: Aljosa Jersov, Natasa Tyenyiseve, Galina Polszkih
Jura Csernovot osztálytársai gyáva fickónak ismerik. Amikor azonban édesapját más városba helyezik, Jura is más iskolába kerül. Új barátainak mint „minősített bokszoló" mutatkozik be. Így persze népszerű lesz, mindenki tart tőle, ám egy napon a gyerekek ökölvívó-bajnokságot rendeznek...

2

4

6

5

XXI. OLIMPIAI JÁTÉKOK

Színes kanadai film
Rendezte: JEAN-CLAUDE LABRECQUE
A film főszereplői: a magyar öttusa csapat, az NSZK kerékpárcsapata, a tornászlányok: Nelli Kim, Nadia Comaneci és Ludmilia Turiscseva, a súlyemelő Alekszejev és a tízpróba két sztárja: a szovjet Avilov és az amerikai Bruce Jenner. Az ő küzdelmeiken keresztül idézi fel a kamera a Montreali Olimpia legemlékezetesebb eseményeit: győzelmeit és kudarcait.

A MOKÉP NYÁRI FILM-AJÁNLATA

6

AUGUSZTUS 10.
A SÓLYOM NYOMÁBAN

Színes, szinkronizált NDK film-felújítás
Rendezte: GOTTFRIED KOLDITZ
Főszerepben: Gojko Mitić
Messzenéző Sólyom bizalmatlan a fehér telepesek iránt, akik meg akarják szerezni az indián föld aranyát. Aggályai beigazolódnak: a fehérek megtámadják az indiánokat, felégetik falvaikat. Sólyom vezetésével azonban az indiánok bosszúja nem késlekedik.

7

AUGUSZTUS 24.
A KIS MANÓK FURULYÁJA

Színes, szinkronizált belga rajzfilm
Rendezte: PEYO
A Walt Disney-stílusban készített rajzfilm sok énekkel, zenével és humorral mutatja be, hogy milyen bonyodalmakat okozhat egy csodálatos furulya, amely először táncra perdíti hallgatóit, aztán elaltatja őket...

7

MEGKÉRDEZTÜK A Ludas Matyi MUNKATÁRSAIT MI JUT ESZÜKBE A GYERMEKNAPRÓL...

ÁRKUS JÓZSEF:

Minden apa azt hiszi, hogy a fia zseni, minden gyerek azt hiszi, hogy az apja szellemileg elmaradott. Hogy melyiküknek van igaza...?

PETERDI PÁL:

Százszor inkább legyen a felnőtt nagy gyerek, mint a gyerek kis felnőtt!

MIKES GYÖRGY:

Nincs rossz gyerek, csak ideges felnőtt van.

SOMOGYI PÁL:

Ha valaki azt mondja: a legszűkebb és legmeredekebb ösvény visz leggyorsabban a célhoz, ne vedd készpénznek. Inkább hívd fel az útügyeletet.

És a Ludas Matyi munkatársai készségesen válaszoltak. Rajzban is, írásban is. Válaszaik – szokásukhoz híven – ezúttal is rövidek, frappánsak, de mindenképpen lényegre törőek.

Mindez egyetlen fontos dolgot bizonyít félreérthetetlenül: ők is gyerekként kezdték...

POCSOLYA

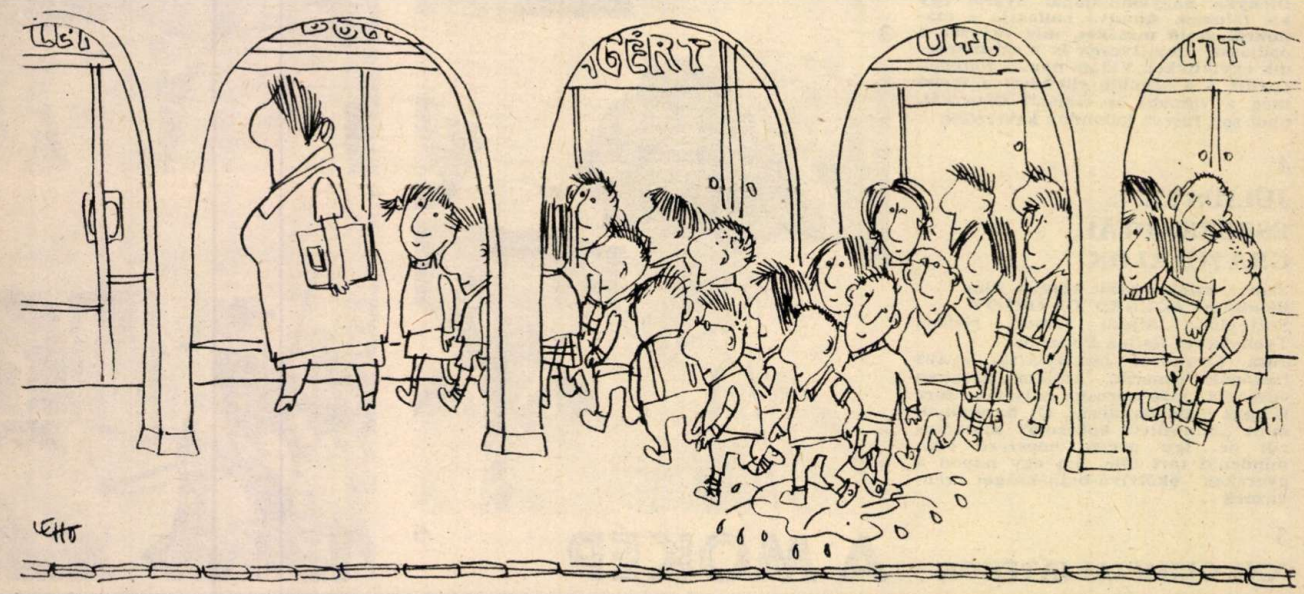

IDŐHÚZÁS

— Minél kisebbet lépünk, annál később érünk az iskolába.

MAI LAKÁSMÉRETEK

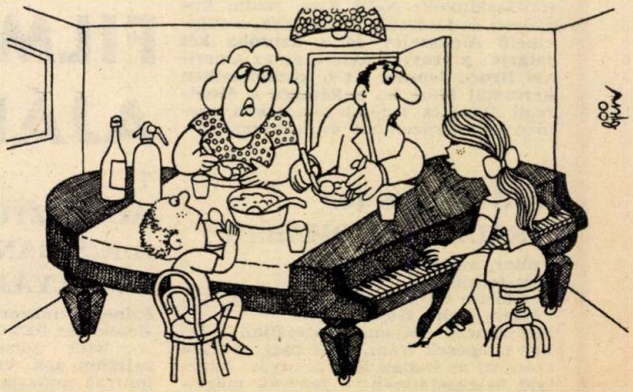

— Mondd kislányom, nem kellene valami kisebb hangszert választanod?

GALAMBOS SZILVESZTER:

Szülőknek: értsétek meg a gyereket. Vagy legalább: ne értsétek félre.

RADVÁNYI BARNA:

Nem tragédia, ha ma semmit sem tudsz. A fontos az, hogy holnap valamivel többet tudjál.

NOVOBÁCZKY SÁNDOR:

Miért rosszak a magyar utak? Mert az úttörők csak törik, de a felnőttek egyengetik.

KAPOSY MIKLÓS:

A gyerekkor olyan betegség, amely idővel biztosan meggyógyul. És akkor már – sajnos –, örökké felnőttnek kell lenned.

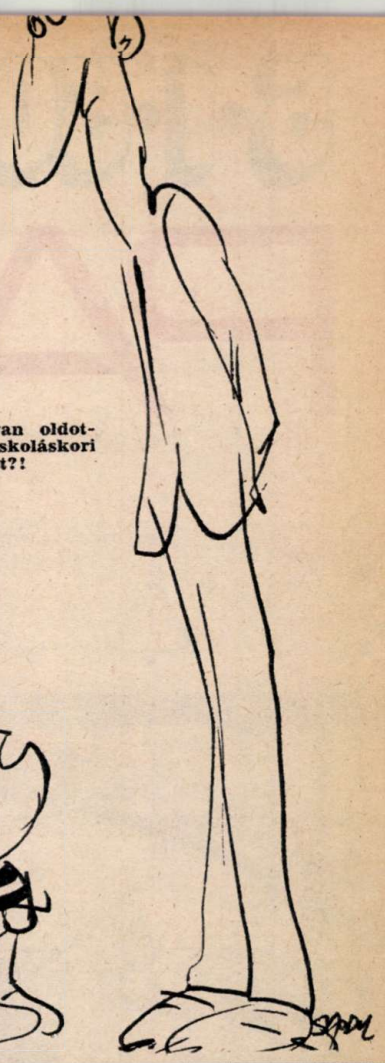

— És te hogyan oldottad meg az iskoláskori lelkiválságaidat?!

SZÜLŐI AGGODALOM

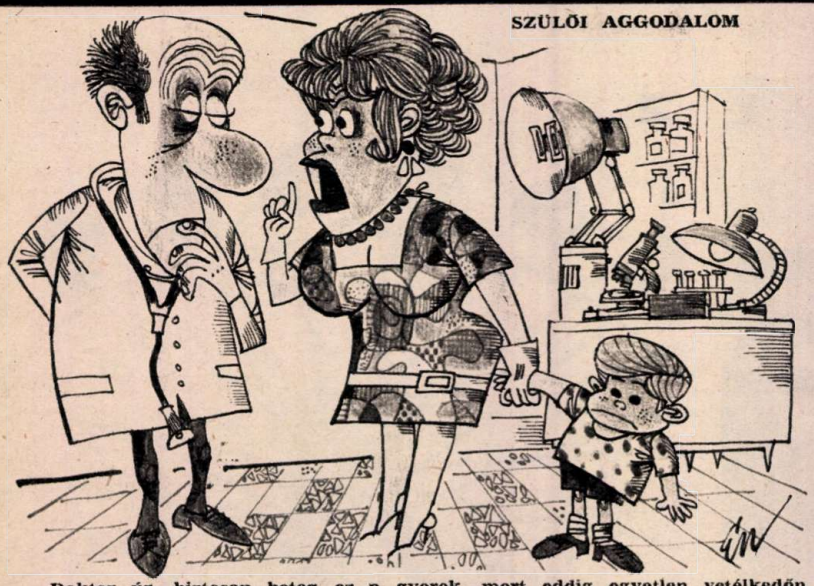

— Doktor úr, biztosan beteg ez a gyerek, mert eddig egyetlen vetélkedőn sem nyert még!

PÁLYAVÁLASZTÁS

— En akkor is karosszériafényező leszek!

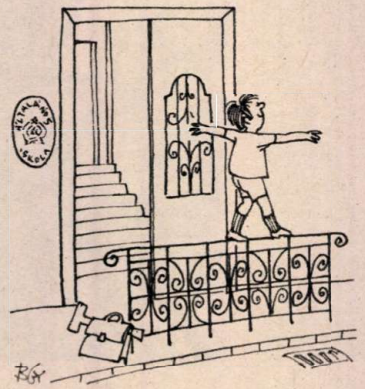

Készülődés az életre...

RAVASZ ATYA

— Ha könyvtámaszt játszhatnak, órákig csendben maradnak.

SAJDIK FERENC
BRENNER GYÖRGY
LEHOCZKY ISTVÁN
DALLOS JENŐ
BALÁZS-PIRI BALÁZS
ENDRŐDI ISTVÁN

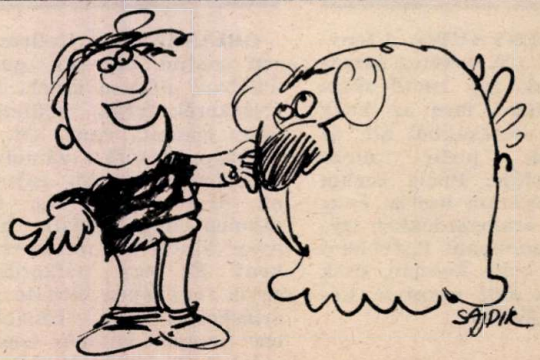

— Két szerelem között majd te leszel a barátom!

5·1·500·Á·1000 PARK

Ez a két rejtvényoldal is jól kezdődik. Már a címét is meg kell fejteni. De nem nehéz. Csak az arab számokat római számokkal, azaz betűkkel kell helyettesítened.

Ez a hely a gyerekek kedvence, és nemcsak a fővárosiak, a vidékiek jó része is ismeri, ha másként nem, hírből. Annyit mindenesetre tud róla mindenki, hogy megbirkózhasson a róla szóló rejtvényekkel.

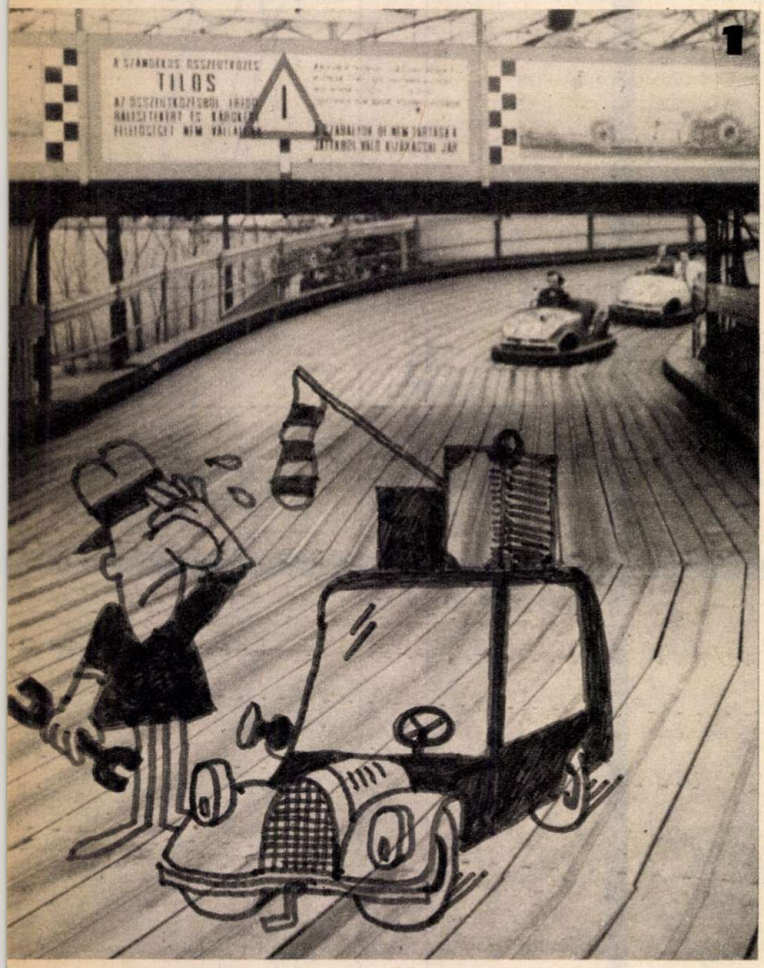

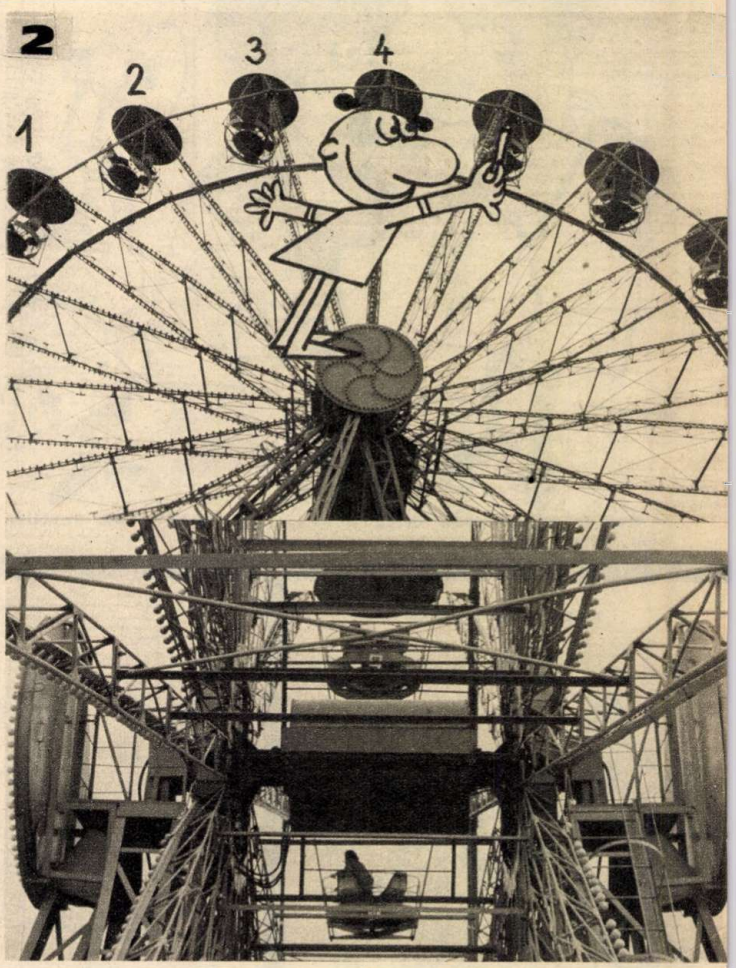

1

VERSENYAUTÓ: A fényképen a 120 méteres pályának csak egy rövid részlete látható, meg az, hogy a pálya deszkákból áll, az autóknak pedig nincs áramszedője. Pedig ezeket is villanyáram hajtja, és az áramot áramszedőkkel szedik valahonnan. Egyébként látszik, hogy honnan, csak jól meg kell nézni a képet. Rájöttél?

2

ÓRIÁSKERÉK: Kellemesen szédítő. Egy-egy „gondolában" négyen ülnek. Az óriáskerék teljes kerületén hány gondola van? Ott a fénykép. Tessék számolni, képzeletben tovább rajzolni, ügyeskedni! Nos, ha minden hely foglalt, hányan ülnek az óriáskeréken? És egy pótkérdés: egyik fényképen látható az óriáskerék egy részlete, igaz, nagyon különös szemszögből fényképezve. Melyik az?

3

HURRIKÁN: Eleget gurultunk, szálljunk is egy kicsit! A modern legendák csészealjaira emlékeztetnek a Hurrikán gépei. És milyen okos masinák! A botkormánnyal emelni és süllyeszteni lehet őket, volánjukkal akár szembefordítani a mögötte szállóval. De vajon mi lehet az oka, hogy időről időre egyikmásik gép szirénázva „lezuhan"? És miért vigyorog ilyenkor a mögötte vagy előtte haladó gép vezetője diadalmasan?

4

CIKLON: Jobban illik erre az építményre a ciklon név, mint a beceneve: pléh hullámvasút. Az igaz, hogy fémből van, de majdhogynem fémből kell lennie az utas gyomrának, aki elviseli a Gellérthegy sziklafalának meredekségével vetekedő lejtőket! Nem túlzás azt állítani, hogy „megy, mint a ménkű". Kivéve kora tavasszal, nyitáskor. Hiába van megpakolva ilyenkor ólomtömbökkel, lökdösni kell. Vajon miért?

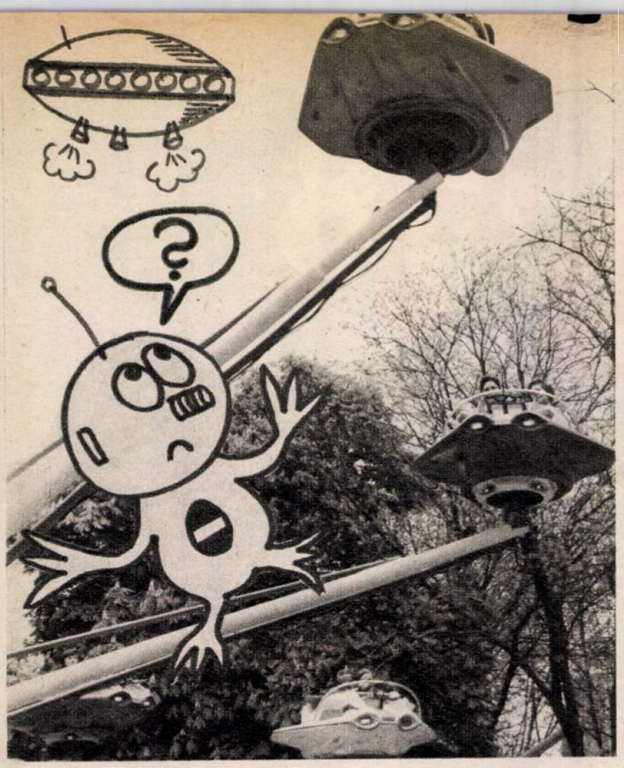

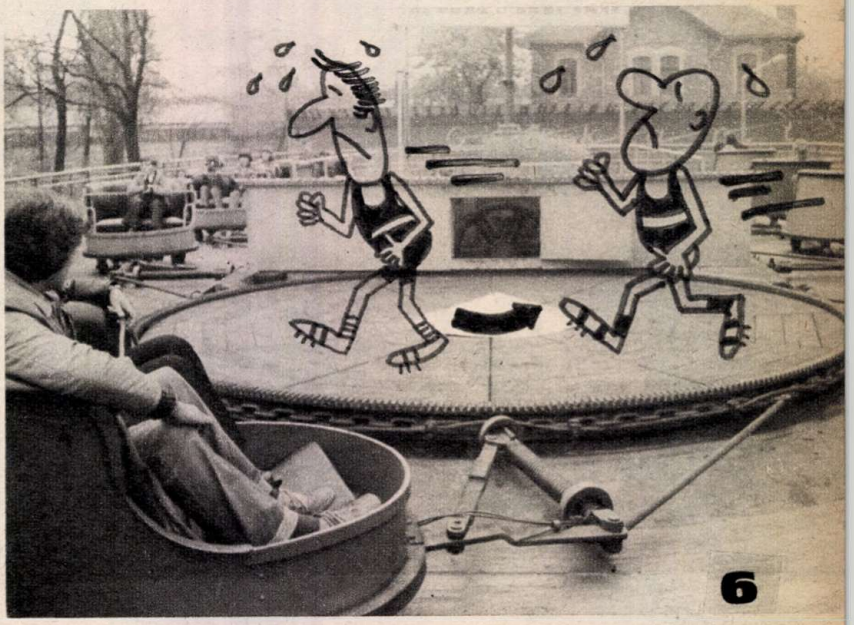

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak egy rejtvényt tudsz megfejteni — és az jó —, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. **Beküldési határidő: június 5.**

MEGFEJTÉSEK A 18. SZÁMBÓL: Keresztrejtvény: Ilyen volt a legszebb asszony, az én fiatal anyám. Miből lesz?: 620—55 Ikarus. Háromszögek: hat háromszög, hét négyszög, nyolc kör. Madarat röptéről: a vadkacsa hiányzik. Betűrejtvény: Békéscsaba, Debrecen. Kereszteződés: nincsenek. Foto-totó: konyhai reszelő.

(Az összeállítást készítették: Teknős Péter, Teknős Miklós és Pintér Gábor.)

5

HULLÁMVASÚT: Tulajdonképpen egy hosszú lejtő. A csúcsáról indulnak a szerelvények, és meg sem állnak, amíg a legaljára nem érnek. De addig lejtő lejtőt követ, föl, le, föl, le, csak úgy zeng az utasok sikongása! Az egész építmény fából van, de nem eszik belőle a szú! Mit gondolsz, miért nem? Es vajon milyen hosszú pályán haladnak a kocsik hegyen-völgyön? 500 méter? 1000 méter? Még annál is több?

6

KANYARGÓ: Ez is körben jár, mint a körhinta, csakhogy nem egyenletesen. Időről időre „kidobja" a kocsikat a centrifugális erő. Mi az összefüggés a háttérben levő; villanymotor által forgatott kerék, a középen levő kisebb fogaskerék, a nagy vízszintes fogastárcsa, a rajta levő lánc, drótkötél, meg a kocsik között? Hogy működik a kanyargó? Mi mit forgat?

MEGLEPETÉS A HAJIGÁLÓBAN

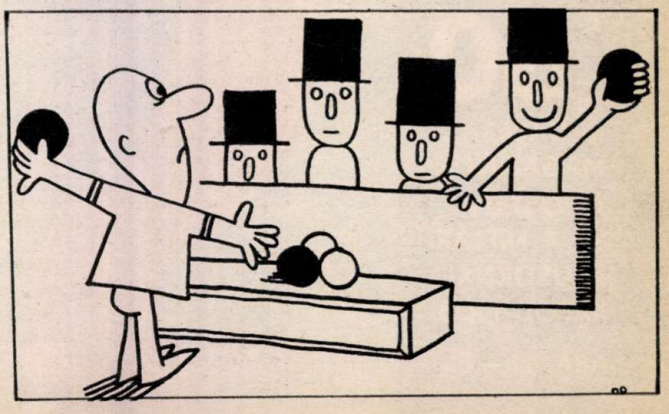

NEMSOKÁ...
ÍTT A VÁRVA VÁRT
NYÁRI SZÜNIDŐ.
ELSŐ NAGY SZENZÁCIÓJAKÉNT
JÚNIUS ELSŐ NAPJAIBAN
JELENIK MEG 80 OLDALAS MAGAZINUNK.
CÍME:

ÚTTÖRŐ VAKÁCIÓ '78

80 OLDAL TERJEDELEM
OLDAL ÉRDEKESSÉG

A TARTALOMBÓL:

KÉTEZER ÓRA NYÁR
AZ ÚTTÖRŐNYÁR VÁRHATÓ ESEMÉNYEI.
MILYEN ÉLMÉNYEKBEN LESZ RÉSZETEK A NYÁRON?

MIBŐL LETT A CSEREBOGÁR?
ÓRIÁS ÁLLATOK A FÖLDTÖRTÉNET ŐSKORÁBÓL

HÜVELYK MATYI AUTÓPARKJA
EGY KIS MATCH-BOX BEMUTATÓ

A VÁSOTTAK BOLYGÓJA
KÉPREGÉNY: FANTASZTIKUS TÖRTÉNET EGY TÁVOLI BOLYGÓN

SAP-KA-LAP
KÖNNYEN ELKÉSZÍTHETŐ PAJTÁS-SAPKA, AJÁNDÉKUNK A VIT-MEGNYITÓ NAPJÁRA

BEMELEGÍTÉS
KEZDŐDIK A LABDARÚGÓ VB.
NEM ÁRT, HA ISMERED AZ ELŐZŐ VB-K TÖRTÉNETÉT

VIGYÁZZ SZÚNYOG, BARKÁCSOLUNK!
HOGYAN KÉSZÍTHETSZ SZÚNYOGRIASZTOT?

KOCKA-FOCI
ÉRDEKES, IZGALMAS TÁRSASJÁTÉK

HÓKUSZ-FÓKUSZ
EGY KIS FOTÓISMERET

VÁSÁROLD MEG A **80** OLDALAS MAGAZINT!
A POSTÁN ÉS A HÍRLAP-ÁRUSOKNÁL KAPOD MEG.

ÁRA: 11,– Ft.

TISZTELT PAJTÁS SZERKESZTŐSÉG!

A kőbányai Sörgyár Szállítási Osztályán dolgozunk. Kőrösi Csoma Sándor szocialista brigád a nevünk. Részt vettünk a FŐMO és a SZOT által kiírt „60 éves a szovjet film" című pályázaton, ahol első helyezést értünk el és 15 000,— Ft értékű utalványt nyertünk. Nyereményünkből 2000,— Ft értékű utalványt felajánlunk a Pajtás egyik pályázatának díjazására. Mivel ebben az évben lesz a VIT, arra gondoltunk, hogy e nagyszerű eseményhez kellene kapcsolódnia a pályázatunknak.

Kékkői László
a Kőrösi Csoma Sándor brigád nevében

A napokban hozta a postás ezt a kedves hangú levelet. Köszönjük a Kőrösi Csoma brigád ajándékát. Szerkesztőségünk úgy döntött, hogy a június elején megjelenő ÚTTÖRŐVAKÁCIÓ '78 magazin nagy játékának (UB—12—L) pályázói között osztjuk szét az ajándékot. Azok között, akik főleg ezt a feladatot teljesítik:

„A VIT megnyitásának napján készíts ajándékot a havannai Magyar Népköztársaság nevű iskola tanulóinak!"

Mit üzen a Pajtás?

Tartalmas beszámolót küldtek az expedíciós játékokról, a Kazinczy-pályázatról, a társadalomkutató úttörők vetélkedőjéről, a szovjet úttörők életéről, a lakóhelyek szépítéséről, a lakóterületi munkáról: **Varga Katalin, Nyírcsaholy; Vágó Éva, Jánoshida; Kiss Sándor, Budapest; Horváth Judit, Babót; Dékány Rita, Úriújfalu; Bencze Tímea, Budapest; Vass Erika Káloz; Vincze Ernő, Székesfehérvár; Fazekas Ildikó, Budapest; Preininger Lívia, Szöc; Kocsis Katalin, Gádoros; Domokos Anikó, Gyoma; Csikász Éva, Mezőtúr; Bottyán Katalin, Derecske.**

A 457. számú **Zrínyi Ilona Úttörőcsapat, Berettyóújfalu;** Csapatlapotok első számát köszöntjük. Újságotokra nagyon kíváncsiak vagyunk. Küldjetek egy példányt szerkesztőségünknek! A szerkesztő bizottság munkáját tanácsainkkal szívesen segítjük.

Hangulatosan adtak hírt a csapat munkájáról, az őrsi vállalások teljesítéséről, a könyvtári munkáról, az író-olvasó találkozókról, védnökségvállalásról, természetvédelmi munkákról, akadályversenyről és sportvetélkedőkről: **Zahorán Ilona, Békéscsaba; Kórik Julianna, Tiszavasvári; Ferenczi Gábor, Budapest; Dér István, Vásárosnamény; Vizeli Katalin, Káptalantóti; Kőszegi Ilona, Hajdúdorog; Keresztúri Mária, Sarkad; Szkobolja Ágnes, Serényfalva; Barnai Gabriella, Budapest; Bikárdi Andrea, Székesfehérvár.**

Halász Gyöngyi, Beled; Köszöntjük bábszakkörötöket. Az eddig végzett munkátokról ügyesen tudósítottál. Majd a vakációban is rendezzetek előadásokat a kisdobosoknak!

HÍRES ANYUKÁK, APUKÁK
EREDMÉNYHIRDETÉS

Sok ezer levél közt válogattunk, több száz helyes megfejtést olvastunk el, míg kisorsoltuk, hogy kik nyerjenek a Pajtás „Híres anyukák, apukák" pályázatán. Nem volt könnyű dolgunk, hiszen kevés kivétellel valamennyien tudtátok, Albert Flóriánról, Tamási Eszterről, Vitray Tamásról, Drahota Andreáról, Kozák Andrásról és Makray Katalinról beszéltek gyerekeik.

Fényképezőgépet nyert a paksi **Aradi Andrea,** és a kőszegi **Láng Ildikó.** Hátizsákot **Hegedűs Éva** berhidai, **Kaposvári Teréz** tolnai, görkorcsolyát **Sinóros Csilla** szentendrei és **Nyíry Tünde** aszódi olvasónk kapott. Horgászbot a jutalma **ifj. Mester Lászlónak** Szentgotthárdon és **Mencsik Gyulának** Sajószentpéteren. Pinpongfelszerelést küldünk **Nagy Andreának** Dombóvárra és **Szendi Zsuzsannának** Hejőbábára. A jutalmakat postán kapjátok meg.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 331-987,
321-988,
321-989.

Postafiók:
1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal:
1965 Budapest, Révay u. 16.
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft. I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

78.1416 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA
vezérigazgató

HU ISSN 0030—9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

LEVELEZNÉNK

HATODIKOSOK LEVELEIT VÁRJUK: Korpás Irén, 4474 Tiszabercel, Dózsa Gy. út 18; Kiss Zsuzsanna, 2083 Solymár, Erdő út 14; Hammer József, 5747 Almáskamarás, Rákóczi F. u. 8; Fazekas György, 7800 Siklós, Ady E. út 1; Kurucz Anita, 2700 Dobóvár, Gyár u. 3; Bodolai Emese, 2600 Vác, Petrásovits út 12; Jávecskó Ani és barátnője Ottmayer Tünde, 3600 Kisvárda, Gyár u. 27. és Szabolcs vezér u. 7; Frech Zsuzsanna, 2120 Dunakeszi, Mező I. u. 8.

A 17. SZÁM NYERTESEI

Eller Nándor, Krasznai János, Poroszka Jolán, Töviskes Krisztina, Budapest; Biró Miklós, Szentes; Bene Katalin, Hegyhátszentpéter; Csikos Katalin, Tápiószele; Darabos László, Biharnagybajom; Gelencsér Mária, Magyarkeszi; Gögh Zoltán, Pitvaros; Hosszú Erzsébet, Csipkerek; Horváth Angéla, Balkány; Kanyar Mariann, Várpalota; Kovács Judit, Lakitelek; Koperecz Erzsébet, Ecser; Langszammer Kamilla, Esztergom; Olajos Erzsébet, Karcag; Szincsák Simon, Debrecen; Tari Ildikó, Miskolc; Tóth Marianna, Balmazújváros.

FEKETE FARKAS és az aranyhegyű nyílvessző 3.

FOTÓ: SZALAY BÉLA

78|22

XXXIII. ÉVF. • 1978. JÚNIUS 1. • ÁRA: 2,– Ft

PAJTÁS

ÍGY LÁTJUK A PADBÓL

SZÜLEINK UTÁN TŐLÜK KAPJUK A LEGTÖBBET, AKIK ÉLETHIVATÁSUL A NEVELÉST, A TANÍTÁST VÁLASZTOTTÁK. SORAINK MOST RÓLUK SZÓLNAK. ŐKET KÖSZÖNTJÜK!

ÉREZZÜK, HOGY SZERET

Szeretjük tanárainkat, én kettőt különösen. Az egyik, akit szívből szeretek, az az édesanyám, ő magyar—orosz szakos. Nem tanít az osztályunkban, de tapsolva fogadjuk, ha helyettesíteni jön hozzánk, és ez nem véletlen.

A másik, akiről írok, Csontos Judit tanárnő. Matematika—kémia szakos, de nekünk csak a matekot tanítja, mert hatodikosok vagyunk. Az egész osztály szereti őt. Könnyedén, és mégis mindenki számára érthetően tanítja ezt a nehéz tantárgyat. Mindig el lehet vele beszélgetni. Észreveszi azt, ha fáradtak vagyunk, olyankor közösen rágyújtunk egy dalra. Az is szép tőle, hogyha valami miatt hirtelen kitör belőlünk a nevetés, ő is velünk kacag.

Jól érzi magát köztünk, pedig bizony nehezen nevelhető és igen „mozgékony" társaság a miénk.

Tóth Zsolt, Ózd

SZÜLEINKET IS TANÍTOTTA

Négy éve osztályfőnökünk Gávai Józsefné. Nagyon szigorú, mi mégis szeretjük. Minden évben szervez kirándulást. Ebben az évben velünk együtt ő is „elballag" az iskolából. Most megy nyugdíjba. Harminchét éve tanít itt, és szüleink is szeretettel beszélnek róla.

Nemes Mária, Tiszakeszi

DICSÉR, BUZDÍT

Adri néni már negyedik éve tanítja magyarra és orosz nyelvre osztályunkat. Igazi pedagógus. Részismétléskor csoportokban dolgozunk, máskor egy-egy költő könyvben nem szereplő verseivel foglalkozunk. A csoportmunkát legtöbbször könyvtári gyűjtőmunka előzi meg.

Nemcsak jó jegyet ad, hanem dicséri, buzdítja is a gyerekeket. Az irodalmat, nyelvtant kapcsolatba hozza a történelemmel, zenével, művészettörténettel. A „kitérőknek" gyakran vesszük hasznát különböző vetélkedőkön is. Mindig, minden tekintetben igazságos. Még a legjobbakkal sem kivételez. Szigorú, de a mosolyt sem száműzi.

Bokor Csilla, Szekszárd

MÁSOKNAK IS ADNAK

Tanáraink nemcsak nekünk adnak sokat, hanem Szentesnek és környékének is. Büszkék vagyunk rá, hogy nemrég a csanyteleki művelődési házban csendültek fel Chopin, Schubert, Bartók, Dvořak és Bizet akkordjai zeneiskolánk tanárainak előadásában. A mi kamarakórusunknak is híre van. Nekik köszönhetjük!

Szücs Ildikó, Szentes

CSÁKI NÉNITŐL TANULTUK

Idős emberektől hallottuk, hogy nálunk valamikor nagyon sok kendert termeltek. Csáki takarító néni jól ismeri a kenderfeldolgozás történetét, ezért meghívtuk, mesélje el, hogyan vetik, áztatják és dolgozzák fel a kendert.

Legjobban a fonás érdekelt bennünket, ezért minden eszközt összegyűjtöttünk, ami ehhez szükséges. Majd megkértük Csáki nénit, hogy a fonást is mutassa be. Nagyon figyeltünk, de sajnos, nekünk nem sikerült az előkészítő munka. A fonásban sem jeleskedtünk. Csáki néni

azzal vigasztalt bennünket, hogy nagymamáink sem egy nap alatt tanulták meg a kender feldolgozását. A rokka mellett ülve régi szokásokról és olyan játékokról mesélt, amivel a fonóban szórakoztak. Még énekeltünk is!

Mindent magnóra vettünk, hogy megőrizhessük, és másoknak is bemutathassuk.

Kazsuk Enikő,
Aranyosapáti

DÍSZTÁVIRAT
PEDAGÓGUSNAPRA

Bizony, nem könnyű ezeket a köszöntő sorokat megformálni, hiszen tudjuk: maguk az ünnepeltek intenének bennünket mértéktartásra, s hárítanák el szerényen — mint annyiszor — az elismerő szavakat. Azt mondanák: nekik az jelenti az igazi sikert, amivé válunk, az az igazi elismerés, ahová segítségükkel eljutunk, és munkájukért az a legnagyobb köszönet, amit tetteinkkel bizonyítunk.

Őket köszöntjük, akikről — akarva vagy akaratlanul — példát veszünk. Figyeljük arckifejezésüket, és hanghordozásukat, eltanuljuk szokásaikat és megfigyeljük véleményüket. Tőlük tanuljuk az emberség, az igazságosság, becsületesség, a szókimondás, az egymás iránti aggodalom és szeretet ábécéjét is.

Gyermekfejjel, fiatalon vagy már felnőttként — köszönünk mindent! Mai különleges erőfeszítéseiket a közeli holnapért, egész társadalmunk jövőjéért.

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

Együtt könnyebb a tanulás. Különösen, ha a tankönyvből is csak egy van...

— Nagyon nehezen, mert Klári német-biológia szakos, s így csak nemzetiségi vagy olyan iskolában alkalmazhatják, ahol németet tanítanak. A Fejér megyei Szár község iskolájának pályázati felhívása mindkettőnknek megfelelt.

— Temérdek tanulnivalónk volt — veszi át vőlegényétől a szót Klári —, de amikor megkaptuk az értesítést, hogy az iskola alkalmaz bennünket, azonnal elutaztunk munkahelynézőbe. Valahogy elkerülte a figyelmünket, hogy szárligeti megálló is létezik, s előbb szálltunk le, mint kellett volna. Hat kilométert gyalogoltunk az iskoláig. De nem bántuk meg! Az igazgatónő kedvesen fogadott minket, megmutatta jövendőbeli lakásunkat, a tantermeket, ahol tanítunk majd.

A Pajtás történetében egyedülálló vállalkozásba kezdtünk. Olyan fiatalemberekkel szövetkeztünk, akik szeptemberben vágnak majd neki az életnek, a „nagy kalandnak", amely az álmokat szembesíti a valósággal.

A Pécsi Tanárképző Főiskola 347 végzős hallgatója közül öten főszereplői lesznek riportsorozatunknak, amely a diplomaosztástól az első tanév végéig figyelemmel kíséri sorsuk alakulását. Nyomon követjük őket mindenhová. Őszintén beszámolunk sikereikről és kudarcaikról is. Bemutatjuk a helyet, ahová kerültek, a gyerekeket, akikkel találkoznak, az iskolát, az úttörőcsapatot, ahol dolgoznak, ahol örülnek vagy bánkódnak.

Ők már látták

Szekeres László, a Veszprém megyei Monoszlón, Szakáll Klári a Baranya megyei Szalatnán született. Mindketten huszonhárom évesek, egy hónapban születtek, jeles tanulók és annak idején őrsvezetők voltak. De nevüket nem ezért említem együtt. A főiskola három esztendeje alatt életre szóló barátságot kötöttek, amelyből szerelem lett, s a nyáron összeházasodnak.

— Nekünk olyan iskolát kellett keresnünk, ahol házaspárt alkalmaznak és szolgálati lakást is adnak — mondja a fiú.

— Sikerült?

Korpos Mária, Szakáll Klára, Szekeres László, Koltai Elvira és Balatinácz Zsuzsa nekivág az életnek